

REDACTIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an .. .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună .. .. 2 "

N-rii de Duminecă pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicație.

Manuscripte nu se
inapoiază.

—
Telefon oraș și comitat 502.

La expoziție!

Intru aducerea aminte a serbării jubileului de patruzeci de ani a domniei glorioase și douzecișicinci ani de când regele Carol I a fost încoronat, frații noștri din România aranjează o expoziție pe istoricul Câmp al Filaretului, la marginea Bucureștilor. Expoziția, care se deschide la 1/14 Iunie, e merită să arate progresul realizat de regatul României în cele din urmă patru decenii, după-cum datu-s'a loc larg și Românilor înafară de liberul regat, să expună și ei și să arate atât întregului neam, cât și lumii mari, rodul muncii și iscusinții lor.

Este pentru întâia oară când ne înfățișăm lumii împreună, Români din patru unghiuri: cei din regatul tinăr și cei din bătrânele împărății ale Austro-Ungariei, Rusiei și Turciei.

Dar chiar înafară de această însemnătate, chiar dacă ar fi vorba de expoziția numai a fraților noștri din România și nu ni-s'ar da prilejul fericit să ne întâlnim pe pământul liber toți, din toate părțile, ș'atunci nu poate fi pentru sufletele noastre o serbătoare mai mare, zile mai pline de cuprins, ca mergând în țară, la București și în celelalte locuri vrednice de văzut.

Și frații din România ne cunosc puțin. Totuși n'a lipsit nici un prilej festiv și mare, la care ei să nu ne fi făcut bucuria și cinstea să vină la noi. Să ne aducem numai aminte de istoricele zile de astă-vară, când la serbările din Sibiu ale Asociațiunii au luat parte fruntașii Țării Românești.

Noi însă îi cunoaștem și mai puțin pe frații din România. Dintre fruntașii vieții noastre publice numai o parte au fost prin țară, numai un neînsemnat număr cunosc mai bine așezăminte de tot felul, viața și firea fericitorilor noștri frați.

E deci, așa zicând, o datorie națională pentru toți, să se folosească de prilejul norocos d'acum, să meargă să vadă expoziția, să cunoască țara fertilă, oamenii harnici, instituțiunile moderne și strălucite, să vadă armata falnică, cu un cuvânt tot ce este de valoare și ce pe noi numai ne înalță, ne întărește în conștiința națională și în solidaritatea de rassă. Pentru că, în definitiv, nu e vorba numai de amuzare la o expoziție, ci pe noi trebuie să ne intereseze și să ne atragă mai mult partea națională, politică a lucrurilor. Numai cunoscându-ne adică bine unii pe alții, numai sporind și cimentând legăturile pe cari le avem, putem spera s'ajungem la acea solidaritate de rassă fără care nici un neam nu s'a putut feri.

... Scriitorul acestor șire n'a avut emoțiune mai puternică de cât aceea când a zărit întâia oară la hotarul României pe dorobanțul care — în mână cu pușca, purtând ițari și cușma pe ureche, păzea granița... Întâia oară atunci a simțit că noi Români avem și noi și suntem ceva... Și sentimen-

tu acesta se înzecește încă, ajungând la București, în fața palatului regal, unde garda e pusă de fală, iar nu de pază, căci *familia regală e păzită de dragostea poporului*; unde d'asemeni de fală stau tunurile luate în luptă vitejească dela Turci... Cine nu va rezuma apoi în gândul său cel mai strălucit capitol din istoria neamului românesc privind statuia lui Ioan C. Brătianu și nu va fi cuprins de fiori în fața statuei de pe Bulevard a marelui erou Mihai?... Cine nu se va duce la Academie, să vadă altarul culturii românești și Panteonul învățaților noștri? Și duce-se-vor toți să vadă Podul Carol I, la Cernavoda, peste Dunărea măreață, încinsă unde-i mai lată și una dintre lucrările care pus-a pe Carol I alături de divul Traian. Iar d'aci la Constanța, să-și uite privirea în nemărginitul mării și în lacrimi să-și scalde ochii privind cum «România», «Regele Carol I.» și alte vapoare pleacă ori se întorc dinspre Egipt, purtând până în Marea-mediterană treicolorul românesc, tăind, neînfricate, valurile mărilor cari odinioară purtat-au legiunile lui Antoniu ș'ale marelui Napoleon...

Dar la Sinala cine nu se va opri să asculte poveștile Peleşului care alunecă alb și iute ca argintul viu în albia-i de veacuri, să vadă castelul fermecătoarei Carmen Sylva și s'o zărească poate chiar pe Ea, tot așa de mare regină pe cât de neîntrecută poetă!

Duce-se-vor apoi mulți la Curtea de Argeș, să vadă biserica zidită de Neagoe Basarab ce-și trage obârșia din Făgărașul nostru, să admire acest juvaer al arhitecturii și închinare s'aducă reginei pioase care cu mâna Ei a scris și zugrăvit pe sama bisericii o evanghelie...

...Și fie că se vor întoarce pe valea Olutului, pela mănăstirea Cozia cea de marele Mircea ridicată, fie că vor trece pe la Turnul Severin, tot pe locuri istorice vor trece, tot verme de ale măririi neamului nostru vor afla... Și dacă vor privi lângă Cerneț duiși la ruinele podului ridicat de Traian, tot acolo își vor aduce aminte că sunt în patria restrânsă alui Tudor Vladimirescu, eroul din opincă, cel care a pus capăt urgiei fanarioților și temelie vieții naționale a României de azi...

Nu facem însă apel... La ce? Doar toți avem dorința d'a merge la expoziție, și cărturari și țărani... Numai aminte le aducem tuturor, că expoziția se va deschide în curând. Celor-ce trăim acum nu ni-se va mai da prilej să vedem o serbătoare mai mare *a tuturor Românilor*... Să căutăm ca să mergem cât mai mulți, să nu rămână colț locuit de Români de unde să nu se fi trimis dragoste și salut fraților scumpi cari poartă faclia.

Mandatul dela Sân-Miclăușul-mare. Joi a fost prin Pesta, pe la partidul guvernamental, o delegație de țiflindari de prin cercul Sân-Miclăușul-mare și au rugat pe Széll, președintele partidului constituțional,

și pe Andrássy, să nu pună în cerc candidat oficios, că ei vor să aleagă pe Rónay, fostul deputat liberal, care ales fiind va trece în partidul constituțional. Aceștia au făgăduit. La clubul kossuthist li-s'a spus însă verde, că dacă cei din cerc vor candida un kossuthist, centrul îl va sprijini.

Ar fi vremea să între în acțiune și clubul naționalităților și să se pună în legătură cu cei din cerc, să garanteze astfel reușita naționalistului dr. Opresan.

De teama unei greve. Sub guvernul Fejérváry muncitorii de câmp au înființat o reuniune regnicolară de ajutorare. Se înțelege: această reuniune tinde și la ameliorarea salarelor și acum, că se apropie secerișul, în mai multe părți se accentuează greva, dacă nu se vor ameliora salariile prea mici din trecut. Cei cu latifundii, majoritatea oamenilor guvernului, sunt amenințați rău, căci le poate scăpa chilipirul din trecut, când pentru nimica toată bieții muncitori asudau ziua întreagă. În unele părți s'a și anunțat greva, astfel chiar la una din moșiile ministrului Andrássy. Acesta a și trimis reuniunii muncitorilor o adresă în care acuză comitetul, că instigă la grevă, îi face responsabil și amenință că va dizolva reuniunea.

Numai că odată lucrătorii organizați, puțin le pasă de dizolvare, ci dacă așa le vine bine, fac o grevă s-o țină minte boerii cât vor trăi.

Dar regesc. Din România ni-se scrie: M. Sa Regele, în urma referatului dlui ministru Take Ionescu, a hărăzit, ca și în anii trecuți, din lista sa civilă suma da 237037 lei spre a fi întrebuințați pentru săvârșirea locașelor: biserica Sf. Trei Ierarhi din Iași și Sf. Dumitru din Craiova, cum și pentru parcul și clădirile dela Curtea de Argeș.

Până acum, regele a întrebuințat din lista sa civilă, pentru această operă, suma de 1,422.222 lei, în timp de șase ani.

Sașii și Românii. Sub acest titlu «Sieb.-D. Blatt» aduce două articole serioase asupra celor două articole apărute în foaia noastră. Despre articolul dlui Brote se zice aici, că-i o serioasă și remarcabilă încercare de-a înțelege politica săseacă din motivele ei obiective. El se urcă la aceia înălțime a gândirii politice, unde nu se atribuesc adversarului motive puțin nobile sau chiar josnice.

Ziarul săsesc critică apoi în cuvinte aspre un alt articol primit (din afară) al nostru despre Sașii anterior articolului dlui Brote.

»Nu înțărăm în discuție. Amintim însă rezultatul la care ajunge în discuția fazei d-lui Brote: «Sașii, zice, nu vor părăsi alianța cu Ungurii».

Nu dela Români și dela puterea lor atârnă atitudinea politică a Sașilor. Căci nu dujmănia concetățenilor noștri români ne-a mână în tabăra ceealaltă, ci comunitatea de interese cu ungurimea dată prin natură și prin istorie care subzistă în ciuda tuturor exceselor șovinismului nebun și orbit. Ba ce-i mai mult, o îndreptare, o schimbare a acestei atitudini nu-i de prevăzut. Din contră, comunitatea de interese cu Ungurii pare a se accentua tot mai mult.»

Ședința de Vineri a Camerii.

Lupta parlamentară, care a fost scopul intrării noastre în activitate, a început. Ea făgăduiește a fi energetică și demnă. După două ședințe în cari ne-am afirmat cu atâta hotărâre, partidele ungurești nu mai stăruie în atitudinea lor de disprețuitoare nepăsare față cu noi. Gestul acesta pe care-l încercaseră la început a devenit imposibil și caraghios. Incercarea lor atât de ridiculă de a nu ne »recunoaște« ca partid, a atârnat pare că și mai mult pe deputații noștri spre a le documenta contrarul. Ceia-ce ne arată ședința de ieri a parlamentului este toiu luptei celei mari care trebuie să se încingă odată și odată.

Au vorbit trei oratori excelenți:

Președintele partidului, *dl. dr. Teodor Mihali* care a găsit un minunat amestec de cumpătare proprie firei sale armonice și de energie hotărâtă. Dânsul a răspins încă odată și în mod definitiv calomniile despre antipatriotismul nostru.

Dânsul a dezmințit toate faimele privitoare la răscoalele și agitația românească.

— Dacă veți găsi că un singur cuvânt din aceste calomnii este adevărat, îmi dau demisia din mandatul acesta. Al doilea caz, că în parlament un deputat român își oferă demisia când va fi dezmințit, cel dintâiu a fost al d-lui *Dr. Alex. Vaida* în ședința de Miercuri.

De-asemenea au vorbit deputații naționaliști *Paul Blaho* (slovac) și *Dumitru Musicăy* (sârb). Amândoi s'au dovedit oratori de forță. Cel dintâiu a găsit multe cuvinte de spirit la adresa guvernului.

— Ministrul-președinte este un om plăcut, (Risete) zice, dar pentru ce nu ne îndulcește și pe noi cu o vorbă bună? (Risete.)

Au încercat cu puțin succes deputații unguri *Holló* și *Issekutz* să combată pe deputații noștri. Trebuie să vedem cu regret că părerile și vederile lor nu se ridică peste cunoscutul nivel de banalitate al gazetelor și oratorilor de ocazie. *Holló* a zis că nimeni nu asuprește pe naționalități, iar *Issekutz* susține că agitația naționalităților servește scopurile personale ale »agitatorilor«.

Pentru a câta oară auzim frazele acestea?

Monumentul Regelui Carol I.

Iată textul raportului d-lui deputat *Virgil Arion* asupra proiectului de lege privitor la ridicarea monumentului Independenței și al *M. S. Regelui Carol I. al României*:

Domnilor Deputați,

Aplauzele călduroase cu cari Adunarea deputaților a primit propunerea cuprinsă în acest proiect de lege, pentru ridicarea unui monument al Independenței și al *M. S. Regelui Carol I.*, adesiunea minorității, concursul asigurat al guvernului, sunt dovadă că manifestarea noastră de recunoștință și de slavă pentru cei ce au creat România de astăzi, corespunde unui sentiment unanim al poporului român.

Avântul curajos cu care *M. S. Regele Carol I.* a primit altă dată coroana României, hotărârea cu care a urmărit încă de la început ideea neatârării și mărirea țării, bărbăția cu care a realizat această idee, ne impune datoria de a consimți printr'un monument durabil, dragostea și admirațiunea întregii țări.

M. S. Regele Carol intrupează pentru noi nu numai un trecut glorios; numele său a devenit simbolul aspirațiilor de mărire ale neamului românesc.

Propunerea ce facem, este ecoul acestor aspirațiuni.

Abdicarea Regelui.

In legătură cu situația încercată din Austria și cu zvonul că arhiducele Francisc Ferdinand a fost chemat de urgență la Viena, înainte de terminarea serbărilor nunții regelui Spaniei, se dă și se menține știrea, că e posibil că M. Sa să abdice de tron. Ar fi obosit și ar dori să vadă la muncă pe moștenitorul tronului.

*Știrea, se înțelege, e grea de controlat. E fapt însă, că în Viena se vorbește de așa ceva. Mai mult chiar: în cercurile vieneze naționaliste, să crede, că o schimbare de tron va stavili curentul actual favorabil politicii kossuthiste. La Viena se prepară de altfel — după cum aflăm din izvor autentic — la o luptă mare împotriva politicii economice anunțată de *Wekerle*.*

D'ALE ALEGERILOR.

Rectificare. In nrul dela 20 Mai s'a comunicat un articol intitulat »Din cercul Aradului-nou« în care să amintește de numele meu, că am corteșit, că am fost închis etc.

Da, e adevărat că am fost pentru *Kraushaar* și nu pentru *Philip*, care deși e ales numai și numai un blamaj poate fi pentru majoritatea alegătorilor, cari singuri și-au dat atestat de paupertate. Eu însă ca om inteligent, fiindcă candidat naționalist n'am avut, moralicește am fost deobligat a sprigini un bărbat cu însușiri cvalificate pentru un astfel de scop.

Di Kraushaar este patronul unui internat cu școli gimnaziale în Seghedin unde patronizarea sa de internațional a ajutat mulți fii săraci români și de prezinte este fiul preotului din *Beregsău Balta* care poate da comentariu în merit. *Di Kraushaar* s'a prezentat în comuna noastră, unde și-a ținut vorbirea de program, ne-a desfășurat principiul său pentru darea progresivă, aranjarea castrului și votul universal fără restrângere.

La care toți românii cu frunțașii lor s'au anexat afară de vre-o 10 oi rîioase, cari sub conducerea unui jidan și a unui sârb *Kralovici Marcu*, s'au dus în tabăra lui *Philip János* care cu promisiunea că în Ungaria va face să curgă lapte și miere, ca ei să fie mântuiți de a mai prinde de coarnele plugului i-a atras la sine. Deci ca onoratul public să fie în curat cu *di Philip*, atât am să zic că este un simplu țaran din *Aradul-nou*, care ține haina dincătrău bate vântul. *Fenlac*, 31 Mai 1906. *Mihaiu Gutu*, învățător.

TELEGRAME.

Atentato. ul prins. Madrid, 2 Iunie. Autorul atentatului cu bombă a fost prins. Publicul înverșunat era să-l omoare. Poliția numai așa l'a scăpat că l'a dus într'o casă particulară. El a mărturisit tot. Nu-și spune însă numele. Se crede că este Valina, care a comis și atentatul contra regelui Alfonso și Loubet. In decursul fabricării bombeii a fost rănit la mână. In locuința lui s'a găsit o batistă plină de sânge și sticle sparte. Bomba a fost umplută cu gloanțe și era dublă: o parte a explodat în jos alta în sus. A fost omorâți: 1 căpitan, 2 sublocotenenți, un servitor de curte, 3 soldați și 9 cetățeni.

„Lehetőségig.“

II.

Absolutismul, ce a urmat după evenimentele de vecinică amintire a anilor 1848/49, se sfârșește cu invoiala dela 1867.

Ni-s'au promis atunci libertăți mai mari și ga-

ranții mai sigure, însă ne-am trezit ca vai de noi și ca totdeauna cu mult mai puține drepturi și libertăți ca în era lui *Bach*. Se știe, că și atâta nu ni-s'a dat din bunăvoință sau pentru că ni-se cuvine — horribile dictu — după adevăr, ci din necesitate politică și sub presiunea împregiurării. Însă potrivnicii noștri de vrerea noastră n'au avut nici habar.

Ca să ne îndestulească întru câțva și pe noi naționalitățile, ni-s'a făcut la anul 1868 legea așa poreclită »Despre egala îndreptățire a naționalităților.«

Că nu din bună voință față de noi s'a făcut legea aceasta și reaua lor credință reiese de acolo, că a fost virit pe furii și în mod viclean un cuvânt »lehetőségig« (până la posibilitate) într'un aliniat al acestei legi: articolul XLIV din 1868.

Acest cuvânt ne reamintește suferințele noastre a mai multor decenii; ni-se suie sângele nostru în față și ne trece un fior de ghiață prin spate încă și la auzul acestui cuvânt, care a zădărnicit viața noastră națională dela 1868 încoace; apoi încă câtă nedreptate și neajunsuri ne-a mai cauzat.

Legea naționalităților, până nu se va elimina din ea acest cuvânt »lehetőségig« este cu totul ilusorie, executarea ei nu se poate pretinde. Să și feresc de ea maghiarii, ca dracul de tămâie și de executare nici pomană, apoi cutezanță ca s'o scoată din vigoare nici așa.

Executarea ei depinde dela voința individuală și unilaterală a potrivnicilor noștri, pentru că pot s'o explice cum vreau ei.

Așa legea naționalităților rămâne slovă scrisă pe hârtie și nu se va executa dacă vreau ei chiar niciodată, pentru că ei pot zice, că v'am făcut totul până la posibilitate, mai mult nu se poate.

Așa dar acest cuvânt »lehetőségig« a fost și e și în prezent cauza principală, că legea naționalităților nu se execută.

Cred că a sosit deja vremea să ne întrebăm până când mai voiesc să ne țină prinși prin acest cuvânt, sub al cărui regim numai de umiliri continue am avut parte?

Până când va mai distruge viața noastră națională acest cuvânt?

Acum dela hărnicia noastră depinde așa dau cu socoteală.

Pare că voim să înțelegem, că trebuie să rupem cu trecutul nostru, că numai pe puterile noastre proprii avem să ne răzimăm ca să dregem și asigurăm viitorul poporului nostru.

Să ne punem dar și exclusiv pe cale legală să ștergem acest cuvânt. Noi să nu fim mai lași ca maghiarii.

Ei în lupta lor de acuma s'au folosit de mijloace iertate și neiertate, au atăcat încă și persoana *Maiestății Sale șcl.*; noi nu ne putem permite așa lucruri, dacă voim să evităm ca procurorii să nu ne pună șeaua lor în grumazul nostru.

Dacă ar lipsi acest cuvânt, — care a lăsat loc deschis abuzurilor înfinite, — din legea naționalităților, ni-ar fi mai cu putință să pretindem executarea ei.

Dacă cutezăm a cere executarea articolului XL IV din 1868, ei se provoacă la acest cuvânt »lehetőségig« și ne ameteșc zicând: v'am făcut totul la posibilitate. Oare?

Trebuie dar să ne ridicăm în contra acestui cuvânt și dacă va dispăre din legea naționalităților, atunci nu se vor putea feri așa ușor dinaintea executării ei.

Legea naționalităților nici nu-i lege adevărată până ce va conține astfel de dispozițiuni, ca să se execute până la posibilitate. Legea trebuie să dispună imperative așa că altcum să urmeze rețorziunea și tertium non datur.

Să pretindem ca legea naționalităților să fie decretată de lege fundamentală modernă, pentru că astfel de legi nu se pot strămuta prin o lege mai târzie și contrară ei, până ce legea fundamentală nu e scoasă din vigoare.

Așa nu s'ar fi putut întâmpla cu judecătorii să se maghiarizeze cu desăvârșire și nu s'ar fi putut aduce atâtea decisiuni contrazicătoare legii naționalităților.

Ajungând în Dietă o seamă frumoasă de deputați naționaliști li se impune de sfântă datorie să facă imposibil în viitor pentru totdeauna ivirea unui noi »lehetőségig« mai ales acuma la schimbarea legii electorale.

Să ceară garanții față de ori și ce act privitor la naționalități.

Oradea-Mare.

Cuvântări naționaliste

rostate în ședința de Mercuri a Dierei.

Vorbirea dlui Stefan C. Pop.

Dăm în numărul de astăzi vorbirile celor doi deputați români din ședința de Miercuri a camerei din Budapesta. Dl Dr. Stefan C. Pop a anunțat violarea imunității de deputat a colegului său Slovac Bella. Iată discursul:

Președintele. Dl Stefan C. Pop dorește să vorbească în chestiunea violării imunității de deputat. Observ însă că nu dorește să arete violarea imunității sale ci a dlui deputat *Matei Bella*. Parlamentul îi încuviințează acest drept. Rog deci pe dl deputat Stefan C. Pop să arete camerei fapta care a jignit imunitatea dlui *Matei Bella*.

Dr. Stefan C. Pop. Domnilor deputați!

Cred că nu-i lucru neobicit, ca un deputat să-și însușească cauza unui coleg atunci când inviolabilitatea acestuia a fost grav jignită și atacată.

Am auzit, ce-i drept, pe unele partide aprobând jignirea acestui drept care formează elementul principal al suveranității poporului.

Cred însă, că aceasta-i comoara noastră a tuturor. Iar când dl președinte a zugrăvit în cuvinte atât de minunate puterea și prestigiul suveranității poporului a spus în același timp că vom apăra și toate elementele ei constitutive.

Vă rog să-mi scuzăți dlor deputați, că-mi ridic glasul în interesul altuia. (Strigăte din stânga: Ai dreptul să o faci!)

Dr. Stefan C. Pop. Azi dimineață a venit între noi cu fața palidă deputatul *Matei Bella*. El a fost erii în comuna *Kiszáto* în comitatul *Bacica* unde un preten al său s'a căsătorit.

Seara a fost condus la gară, s'a urcat într'un tren de pe linia *Semlin—Budapesta*

într'un vagon de clasa a doua. (S'auzim!) Cineva dintre călători l'a luat deputatul de *Culpin, Milan Hodja* și i-a strigat un »*Abzug*«.

Nuntașii au intervenit aclamându-l pe *Bella*. Incidentul acesta s'a încheiat. Trenul a plecat. Dar la stațiunea următoare — astfel ne-a povestit *Bella* emoționat întâmplarea aceasta — mai mult de 30 de călători au strigat către șeful gării: Șeful să ese, aici este un deputat trădător de patrie vrem să-l omorim; afară cu el căci îl spânzurăm și scoatem intestinele. (Sgomot în stânga. Strigăte: *Are dreptate!*)

Dl deputat nu a fost apărat de funcționarii căilor ferate, dar la stațiunea următoare mulțimea dușmănoasă a reușit să strângă pe toți călătorii de clasa a treia acolo și pentru a mări agitația, s'a scornit vestea că el este un *Jidan polon imigrat în Ungaria de nord*. (Răsete). În felul acesta au voit să ațâțe ura împotriva lui. (Răsete). În astfel de împrejurări și-a urmat călătoria prietenul nostru. La fie-care stație a auzit aceleași cuvinte de amenințare, că vor sparge ușa pe care el o zăvorise dar chiar de nu vor putea-o sparge, el se va coborî din tren la *Budapesta* și atunci îl vor arunca bucuroși în trăsura societății de salvarea răniților. (Mișcare și sgomot.)

Președintele: Vă rog să fiți liniștiți.

Dr. St. C. Pop: În fapta aceasta nu văd numai izolarea gravă a libertății personale, dar și a imunității de deputat. (Strigăte în stânga: Unde?)

Președintele (sună): Vă rog să fiți liniștiți.

Dr. St. C. Pop: În faptul că au atacat pe un deputat, știind că-i deputat, căci lumea strigă că-i deputat.

Kubik Béla: Asta nu-i decât o manifestație de neîncredere. (Răsete.)

Dr. St. C. Pop: Aceasta-i cel puțin o necuviință. (Sgomot. Președintele sună). Nu sunt bătrân, dar îmi aduc aminte cum s'au indignat acum sunt câți-va ani onorații domni

kossuthiști când au fost și ei atacați în modul acesta grav. (Sgomot în stânga. Strigăte: Nu pentru lucruri de acestea!)

Președintele: Rog pe on. domni deputați de a nu discuta cu oratorul. Regulamentul oprește aceasta. (S'auzim, s'auzim!)

Dr. St. C. Pop: Deoarece imunitatea a fost violată am crezut de datoria mea de a anunța aceasta camerei, căci ori-cum ați explică atitudinea poporului, purtarea funcționarilor căilor ferate este de neiertat.

Héderváry Lehel: Ce-au făcut?

Dr. St. C. Pop: Nu l-au apărat pe deputatul atacat. (Mare sgomot.)

Președintele: Voi fi silit să chem la ordine pe d-nii deputați, cari turbură pe dl orator cu intreruperile lor.

Dr. St. C. Pop: Conform aliniatului 2 al art. 188 din regulamentul camerei rog a se trece această afacere comisiei însărcinate cu controlarea cazurilor acestea. Având în vedere, că poporul se terorizează din toate părțile și că aceste fapte sunt spriginite de presă spre a-i împiedeca pe deputați în exercițiul datoriei lor, vă atrag atenția, că venind de departe, aici ne aflăm sub scutul camerei.

În constituția cea veche de clase, după dizolvare, deputatul era apărat de ori-cine până se întorcea în curtea sa. Camera este datoare de-a da satisfacție deputatului, pentru ca să vadă și autoritățile celelalte, că noi suntem scutiți aparținând ori și cărui partid. Fiind chestiunea foarte urgentă, rog pe dl președinte de-a ordona comisiei să o discute și raporteze cât mai curând.

Vorbirea dlui Vajda-Voevod.

Onorată cameră! Partidul liberal care a domnit 40 de ani, s'a prăbușit. Noi naționalitățile nemaghiare am crezut, că odată cu el, s'a prăbușit și sistemul care caracteriză acest partid. Speram, că vor urma timpuri mai bune pentru întreaga populația țării, fără deosebire de naționalitate și confesionalitate. Am avut motiv să credem aceasta, căci la putere au ajuns acele partide, cari încă au avut să sufere brutalități și nedreptăți. Am crezut, că acei cari au purtat și ei 40 de ani jugul

DIN MEMORIILE lui SCHERLOCK HOLMES, de CONAN DOYLE.

ROIBUL.

Traducere din englezește de TENZI.
(Urmare).

»S'au făcut noi descoperiri?« întrebă Holmes.

»Imi pare rău că trebuie să-ți comunic că am făcut un progres foarte mic«, zise inspectorul. »Avem o trăsura deschisă care ne așteaptă, și deoarece Dta de sigur dorești să vezi locul acela înainte de a se însără, vom vorbi pe drum«.

După câteva minute eram cu toții așezați într'un landou confortabil, și mânam prin vechiul și plăcutul oraș *Devonshire*. Inspectorul *Gregory* era foarte preocupat de cazul său, și făcu o mulțime de observări, pe când *Holmes* făcea ocazional câte o observare sau puneă vre-o întrebare. Colonelul *Ross* se răzima îndărăt cu mâinile încrucișate, și cu pălăria trasă peste ochi, precând eu ascultam cu interes dialogul celor doi detectivi. *Gregory* își formă teoriile, care era esact aceea care-mi spusese *Holmes* mai înainte în tren.

»*Fitzdroy Simson* se prinde tot mai mult în cursă« remarcă el, »și eu sunt de credință că el e omul nostru. În același timp, recunoscui că evidența este pur circumstanțială, și că un oarecare eveniment nou o poate nimici«.

»Și ce este cu cuțitul lui *Straker*?«

»Noi am venit la convingere că s'a rănit când a căzut«.

»Preținul meu *Dr. Watson* mi-a făcut această

observare când eram pe drum. Dacă e așa, ar fi în contra lui *Simson*«.

»Negreșit. El n'are nici cuțit, și nici un semn de rană. Indicele sunt foarte grave în contra lui. El aveă mare interes la dispariția calului favorit, este suspicioat, că ar fi otrăvit servitorul grajdului, el negreșit a fost p'a afară pe timpul furtunei, și era armat cu un baston greu, și cravata lui a fost găsită în mâna mortului. Eu cred într'adevăr că avem destule dovezi spre a merge înaintea judecătoriei«.

Holmes clătină din cap.

»Un avocat iscusit ar nimici toate presupunerile« zise el.

»Pentru ce să fi scos el calul afară din grajd? Dacă a avut de gând să vulnereze calul, pentru ce nu ar fi putut face el lucrul acesta acolo? S'a găsit vre-o cheie dublă în posesiunea lui?«

»Ce chemist i-a vândut oare opiul pulverizat?«

»Mai întâiu de toate străin prin părțile acestea, unde ar fi patut el ascunde un cal, și mai cu seamă un asemenea cal. Și cum explică el conținutul hârtiei care voia să o dea servitorului din grajd?«

»El zice că era o notă de zece funți șterlingi. Una s'a găsit în portmoneul lui. Dară celelalte observări ale Dtale nu sunt așa grozave, precum apar. El nu este străin prin părțile acestea. El a petrecut două veri în *Tavistock*«.

»El va fi adus probabil opiul din *Londra*. Cheia a putut fi asvirlită după ce și-a împlinit scopul. Calul poate zăcea în fundul vreunei gropi adânci,

sau în vre-o mină veche de pe ținutul *mocirlos*«.

»Ce zice el despre cravată?«

»El recunoaște că este a lui, și declară că a purtat-o. Dară s'a aflat un nou lucru, care ar face probabilă conducerea calului din grajd«.

Holmes ascultă cu atențiune.

»Noi am găsit urme cari dovedesc că o ceată de *Țigani* au petrecut noapte spre *Luni* la depărtare de o milă de loc unde s'a făcut asasinarea. Marți ei au precat. Acuma, presupunând că a fost conțelegere între *Simson* și *Țigani*, nu chiar când conducea calul la ei a fost surprins, și nu se află oare calul acuma la ei«.

»Este într'adevăr posibil«.

Locul *mocirlos* a fost tot cutreerat din cauza *Țiganilor*. Eu am examinat fiecare grajd, și fiecare crăjmă în *Tavistock*, și cele cari se aflau prin împrejurime până la distanța de 10 kilometri. După cum am înțeles se află chiar în apropiere un alt stabiliment de trenaj.

»Deci acesta este un factor, care trebuie luat în vedere. Deoarece calul lor cu numele *Desborough* a câștigat numai al doilea premiu la curse, ei au mare interes la dispariția calului favorit. Trenorul *Silas Brown*, după cum să știe, are mare câștig din această întâmplare, și n'a fost nici odată prieten cu săracul *Straker*. Noi cu toate acestea, am examinat grajdurile, și nu s'a aflat nimica ce l'ar putea aduce pe el în legătură cu această afacere«.

»Și nu este nimica ce ar aduce eventual pe *Simson* în legătură cu grajdurile din *Capleton*?«

»Nu, absolut nimica«.

(Va urma).

n'ajută nimic, au cercat altceva. Veniau bieții alegători la mine și se plâneau, că nu-și pot împlini trebuințele trupești. (Iaritate la stânga și la mijloc). Nu-i de ris nimica. Au răbdat bieții oameni până la 11 rugându-mă să iau dispoziții. Am rugat jandarmeria să delătore cordonul și să lase liber stoborul. Aceștia nu m'au ascultat. Am apelat la locotenent-colonelul miliției. Acesta a poruncit să libereze cordonul. Acela a răspuns că nu se poate. La întrebarea locotenent-colonelului că »de ce?« acesta i-a răspuns: Să-și satisfacă între ei trebuințele trupești. Atunci locotenent-colonelul a zis: »D-Voastră tratați pe acești oameni mai rău decât pe vite.« Nevoind sublocotenentul jandarmilor să delătore stoborul nici la noul ordin al locotenent-colonelului, zicând, că e grădina contelui, locotenent-colonelul a deschis grădina pe responsabilitatea proprie. Numai astfel au putut alegătorii mei să-și satisfacă cerințele naturale ale trupului.

Președintele: (sunând) Rog pe dl deputat de a vorbi mai pe scurt.

Să zice că armata comună ne-a părtinit. Am citat cazul de mai sus spre a vă arăta felul cum ne-a părtinit. Ceea ce a făcut colonelul a fost un lucru omenesc pe care trebuie să-l facă și pe care l-a poruncit și simțirea omenească. Mai luați în seamă, că atunci când au început să examineze pe alegătorii mei, jandarmii îi loveau cu picioarele, îi bușeau, îi batjocureau numindu-i Valahi (Sgomot în stânga, președintele sună) Aceasta a fost puterea jandarmeriei care se află supt comanda ungurească, iar armata cealaltă cea comună s'a purtat în mod obiectiv. (Sgomot în stânga și în centru). Nu noi o spunem, ci vă rog să întrebați poporul! Poporul nu se încrede decât armatei comune... (Sgomot în stângă extremă).

Eitner Zsigmond: Du-te în Viena, dacă vorbești așa.

Dr. Alex. Vaida-Voevod... pentru că jandarmii îl tratează în mod brutal! Dacă voiți ca poporul nostru să îndrăgostească limba de comandă ungurească, atunci vă rog să dați instrucția jandarmilor ca să cinstească poporul. (Aplauze vii pe băncile naționalităților) pentru că poporul să aibă încrederea în armata în care să comandă ungurește.

Kun Árpád: Poporul are încredere, dar Dv. nu aveți. (Sgomot. Președintele sună).

Dr. Alex. Vaida-Voevod: Ce s'a întâmplat în colegiul electoral dela Cărășău?

Președintele (sună): Departe de mine de a limita libertatea cuvântului; dar având în vedere că timpul a înaintat, rog pe dl deputat de a vorbi strict la obiect, de a adresa interpelarea propriei zisă și de a omite orice amănunt de prisos (Aplauze).

Dr. Alex. Vaida-Voevod. Privitor la alegerea dela Cărășău voi da datele fără vre-un comentariu. În comuna Amaț Români și Ungurii au trăit din timpuri vechi în buna înțelegere. Acuma însă venind dela alegeri, alegătorii unguri au năvălit asupra Românilor cari dormeau. Întai au voit să omoare pe «papa valah» cum ziceau, negăsindu-l l-au chemat pe locuitorul Palincaș afară și l-au lovit cu ciomegele în cap încât a murit. Tot astfel au omorât încă pe un om. (Sgomot și strigăte: Ce a-ți făcut cu Gabányi?)

O voace din stânga: Un caz de toate zilele.

Dr. Alexandru Vaida-Voevod: Să poate că D-tale ca preot catolic îți pare lucru de toate zilele, dar pe mine ca Român, ca om și ca medic nu mă lasă nepăsător. (Zgomot. Președintele sună). A mai fost ucis alegătorul Covaci iar alții răniți și stâlciți. Jandarmii lipseau. Apoi ei au adus pe preotul Ioan Ardeleanu cu forța jandarmilor din Töke-Terebes. Aceasta s'a făcut cu o persoană bisericească.

Imi amintesc, dl-or, că s'a mai întâmplat în țara noastră și altora, și lui Deák Ferencz că a câștigat un mandat pătat cu sânge. Dar să știe că

el și-a dat demisia din acest mandat. Nu voiesc să zic, că aceste vărsări de sânge le-au pus la cale direct guvernamentalii, ca contra-candidații ai candidaților români, dar ori și cum prezentăm lucrul, mandatul contra candidatului meu, contele Telekí Pál, e pătat cu sânge și dacă mai este o scânteie din duhul înălțat al lui Deák Ferencz, aștept că să-și dea demisia din acest mandat. (Aprobări zgomotoase pe băncile naționalităților). D-lor totdeauna ni să face învinuirea că ațâțăm. (Strigăte: Cu drept cuvânt! Președintele sună). Vă întreb deci dacă să poate chema agitație când invocăm duhul lui Deák Ferencz?

Tutsek Sándor. Afară de parlament nu vorbiți de duhul lui Deák Ferencz!

Cunoaștem pasărea pe peană! (Sgomot. Președintele sună).

Dr. Alex. Vaida Voevod: Vă rog să mă lăsați să vorbesc. Vorbesc pentru întâia oară în viața mea ungurește. Îl rog pe dl contracandidat care a primit acest mandat sângeros să spună aici în fața camerei dacă am ațâțat? Dacă se va putea dovedi cazul cel mai mic, îmi dau demisia! (Mare sgomot. Președintele sună. O voce din stânga: Ați dat băutura. Strigăte de pe băncile naționalităților: Nu-i drept!) Noi nu am învins cu bani și cu rachiu, ci cu însuflețirea, credința și convingerea poporului românesc. (Aprobări la naționalități. Mare sgomot în stânga.)

Okolicsányi László: Nebuniți poporul!

Dr. Alexandru Vaida-Voevod. Aud iarăși că preoții noștri agită. Trebuie să știți, că poporul nostru este convins și votează din convingere, pentru că a suferit ca de un blăstăm timp de sute de ani... (Mare sgomot. Strigăte: La ordine!)

Președintele: Rog pe dl orator de-a vorbi la obiect.

Szmeccányi György: Te rog d-le președinte, să-l chemi la ordine! A zis că poporul românesc suferă de sute de ani în Ungaria. (Sgomot. Președintele sună).

Dr. Alex. Vaida-Voevod: Interpelarea este aceasta. (Citește:) Intepelare în chestiunea abuzurilor dela câte-va colegii electorale din comitatul Sătmarului și Sălăgiului.

Cătră d-nii ministrii de interne și de honvezime.

I) 1. Are cunoștință dl ministru de interne că la alegerile generale trecute dela Cehul-Sălăgiului, dela Șomcuta-mare și Cărășău, organele administrației trecând peste cercul lor de competență, și împotriva legii au înrăurit în mod necuviincios rezultatul alegerii?

2. Dacă are cunoștință, întreb dacă este dispus să ancheteze cazul pentru a afla adevărul și de a lua dispozițiile trebuitoare pentru a pedepsi pe precvocații.

II. 1. Are dl ministru de interne cunoștință că în colegiul electoral dela Cehul-Sălăgiului niște făptași necunoscuți au ucis pe preotul din Madoș Dumitru Pop, și pe încă un alegător? și dacă are cunoștință

2) este dispus dl ministru de interne ce de acord comun cu dl ministru de justiție să cerceteze după autorul moral și cel material al crimei și să preîntimpine pe viitor astfel de crime politice printr'o pedeapsă cât mai aspră?

III. 1. Are dl ministru de interne cunoștință că preotul comunei Amaț, Dr. Ioan Ardeleanu a fost escortat prin jandarmi, maltratată prin organele oficiale și a fost insultat fără nici un motiv în demnitatea și libertatea sa personală?

2) dacă are cunoștință, ce demersuri va face în interesul preotului și pentru a preîntimpina pe viitor astfel de fapte?

IV. 1. Are cunoștință dl ministru de interne că în comuna Amaț unde românii cu ungurii au trăit în bună înțelegere făptași necunoscuți au instigat pe unguri ca să omoare pe români (Gheorghe Coaci, Ioan Suta și Iosif Dragoș) și mulți au fost răniți?

2) dacă are cunoștință, este el dispus ca în comun acord cu ministrul de justiție să ia măsuri ca vinovații să nu să facă scăpați într'adins ci să-și primească pedeapsa meritată?

V. 1. Are cunoștință dl ministru de interne că cu toate că românii nu au dat cel mai mic motiv la amestecul organelor oficiale și nu au comis nici o crimă politică, totuși jandarmii și unii unguri agitați au ucis pe mulți români?

2) dacă are cunoștință, este dl ministru dispus de-a dezminți acele calomnii la adresa Românilor că a exercitat teroare în contra ordinii publice?

VI. 1. Are cunoștință dl ministru de interne, că în comuna Amaț siguranța românilor este primejduită prin locuitorii unguri și că cu toate astea până acuma nici un jandarm nu a fost comânduit acolo pentru garantarea siguranței publice?

2) dacă are cunoștință, este dispus de-a lua aceleași măsuri pe cari obicinuește a le lua în cazuri de pretinsă primejdie a ungușilor?

VII. 1. Are cunoștință dl ministru de honvezime că în colegiile electorale dela Cehul-Sălăgiului, Șomcuta-mare și Cărășău jandarmii au terorizat în mod nemai pomenit de brutal în contra candidaților naționaliști, călcându-și menirea și în mod flagrant au lucrat în interesul candidatului guvernului și din cauza procedurii ei ilegal și contrar regulamentului a fost în neînțelegere continuă cu armata comună?

2) și dacă are cunoștință are de gând să ia măsurile necesare pentru restabilirea încrederii generale cătră puterea armată?

VIII. 1. Are cunoștință dl ministru de honvezime că în comuna Corina jandarmeria a puscat asupra poporului pacinic omorînd fără nici un motiv pe Costan Pop și pe Ioan Honț și rănind grav pe Zaharie Pop, Costan Berț și Ioan Costin necunoscând limba poporului și neputându-se înțelege cu el.

2) dacă are cunoștință, are de gând să ia dispozițiile necesare de a pedepsi pe vinovați și de a comândui în ținuturile românești astfel de jandarmi, cari cunosc limba poporului?

Președintele: Conform paragrafului 205 din regulamentul camerei, interpelarea se va predă dlor ministri de honvezi și de interne.

Atentatul dela Madrid.

— Amănunte. —

Madrid, 1 Iunie. Este adevărată minune că părechea regală a scăpat cu viața și chiar nevulnerată: trăsura de gală în care era, a fost adevărat aproape întreagă distrusă de bombă.

Convoiul se întorcea la palat pe Calle Mayore. Pe tot drumul publicul mare aclama entusiast. Înaintea casei Nr. 88 convoiul s-a oprit puțin, când din etagiul al III s'a aruncat bomba. Detunătura a fost groaznică. Ferestrele caselor din apropiere toate s'au spart. Pe jos un lac de sânge: al celor 12 oameni sfășiați în bucăți și a cailor. Bomba era în buchetul de flori ce s'a aruncat din fereastra catului III.

Îndată după acestea, deși era o zăpăceală și îmbulzală cumplită, prințul Cornadel a sărit îndată la trăsura regală, a deschis ușa și îmbrățișând pe rege, l'a scos afară, tot așa a ajutat pe tinera mireasă, care era îngrozită.

Când au urcat treptele palatului, ei amândoi plâneau cu hohot. Persoanele princiare cari erau de față, i-au înconjurat și i-au felicitat că au scăpat teferi.

Poliția a arestat doi indivizi în casa de

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMAR-rostagyár.

Numărul Telefonului 69.

unde s'a aruncat bomba: pe un spaniol, tiner și foarte abătut, și pe un străin, despre cari se crede, sunt chiar indicii, că fac parte din partidul anarchist. Spaniolul spune că e din Catalonia, îl cheamă Manuel Durand, a sosit la Madrid în ziua de 22 Maiu, a plătit 500 pezete nainte pentru locuință (câte 25 pezete pe zi). E elegant îmbrăcat și-i plac florile.

Nu se știe încă pozitiv dacă a fost aruncată numai o bombă, ci se crede că au fost aruncate două.

Bandiții greci.

Privitor la măcelul provocat de bandiții greci, «*Revista Macedoniei*», numărul din urmă, dă următoarele amănunte:

În ultimul moment primim o corespondență din Brebena în care ni se dau știrile cele mai exacte. În ziua de 28 Aprilie au plecat din Grebena pentru Abela și Perivoli familiile: Papa-Fiza, Toli Ioticu, Leon Constantinescu, Nasta Hăsap, V. Zarma, Toli Ceapara, Văduva Danti, Constantin Ghiți, Cușu Papateodor, Dimitri Culelepu, fiul lui St. Apostolina, fii lui Papa Dimitri Constantinescu, Gh. Papa Pericle, cu chirigii: Mitzi Danca, Ianuși Aiana, St. Mitri Toli, Tegu Beza Nic. Șaşamuti, Nacu Cealera, Nic. Papa Hagi, Toli, Tegu, Thimiacu și Pitru Zdrula. Seara au dormit în Tișta. În dimineața de 29 au pornit spre Abela și Perivoli. Sosind la localitatea numită Șoputul al Carasteriu, s'a văzut înconjurați de peste 300 antarți ascunși în reducte și forturi preparate de multe zile înainte. Antarții erau 60 de inși, iar restul până la 300 era format din locuitorii satelor grecești de prin prejur.

Românii cari mai toți aveau arme, mai erau însoțiți și de 40 de soldați și 2 jandarmi. La primul atac au căzut toți soldații cari formau avangarda. Lupta a durat 3 ceasuri și atât soldații cât și românii s'au luptat cu o bravură admirabilă așa că n'au lăsat pe antarți să se apropie de ei. Isprăvindu-li-se însă cartușele ai noștri au fost siliți să se retragă, spre satul Lipinița de unde după ce s'au strâns și toți ceilalți ascunși prin păduri și prin smârcuri au plecat la Vraștina, sat turcesc, lăsând în urmă-le toate bagajele și caii, cari la primele detunături sperindu-se au luat-o la fugă, s'au rătăcit prin păduri și prin râpe asvârlind pe micii de pe spinarea lor. Tipetele copiilor și femeilor și sfâșieu inima de durere și de milă. N'au fost omorâți dintre Români de cât acei cari n'au putut sau n'au știut să părăsească bagajele. Așa fiul lui Leon Constantinescu anume Manolachi în etate de 7 ani, văzând pe antarți că veneau spre el a luat pietre și asvârlia pe ei, până când unul din fiare puse mâna pe el și l'a spintecat cu cuțitul, tot așa și pe fiul lui Apostolina în etate de 5 ani, pe care l'au prefăcut în bucăți. Tot aci au găsit și pe Pitu Zdrulea, tatăl directorului român din Ianina și l'au măcelărit crud. Apoi au mai găsit pe soția C. Ghiți care era în poziție și au dus-o de au spintecat-o, scoțându-i pruncul de viu și înfingându-l într-o prăjină, la Cheatra Lae. În mâinile antarților a căzut și o bătrână care dinadinsul a fost cruțată, ca să enareze Românilor chinurile în cari au fost măcelăriți ceilalți. Răniți sunt Toli Ioticu și Tega Beza, ambii ușor. Mai greu e rănit nefericitul C. Ghiți carele a scăpat ca prin minune din mâinile antarților, grație unui eroism ne mai pomenit al surorii sale, care văzând pe frate-său în pericol s'a repezit printre ploaia de gloanțe, l'a răpit luându-l pe umeri și ascunzându-l într-o peșteră din mijlocul unei păduri. Răniți se găsesc actualmente în îngrijirea doctorilor Turci dela spitalul militar din Grebena. Trei-zeci și unu de cai și de sarcini au căzut în mâinile antarților. Cei scăpați nu s'au ales de cât cu hainelc de pe ei.

Trebuiesc grabnice mijloace de ajutoare D. Revizor Cionga S. a căutat să ușureze mizeria acelor nenorociți distribuindu-le momentan ajutoare în valoare de 1000 fr. D. C. Contzescu, energicul consul din Bitolia s'a grăbit a prevedea cu grabnice mijloace de ajutoare. Perderile materiale avute de Români se evaluează la mai multe sute pe lire, peste 12.000 fr.

Îmbucurător este faptul, ce ni se scrie că Românii departe de a fi descurajați se simt mai oțeliți și gata de a intra în luptă. Lașitatea infațiilor adversarilor în loc de a-i descuraja și a-i pune pe gânduri, din contră i-a întărit în convingerea că dreptatea nu pierе și că vor lupta cu nou curaj și cu multă aprindere pentru zădărnicierea infernalilor planuri grecești. Printre antarți au fost impușcați 8 inși, dintre cari numai doi s'au găsit pe câmpul de luptă. Cadavrele celorlalți 6 au fost ridicate de soții lor. Se zice că aceia ar fi fost căpitaniii lor. De a căror pierdere n'ar fi dorit să afle și să se bure Români.

AVIS.

Rugăm pe toți restanțierii să binevoiască a-și achita abonamentul, iar pe cei-ce plătesc lunar, să-și reînnoiască abonamentul. **Administrația.**

NOUTĂȚI.

ARAD, 2 Iunie 1906.

— **Adunare congregațională** a comitatului Arad este convocată în ședință extraordinară pe ziua de 7 Iunie orele 9. La ordinea zilei chestia hotărârii comunelor Nagy-Kamarás și F.-N.-Iratos cu privire la cumpărarea averii lui Ypsilanti.

— **Programa examenelor** dela institutul pedagogic-teologic gr.-or. român din Arad la finea anului școlar 1905—6. I. Examenele din despărțământul pedagogic.

Marți 16/29 Mai c. IV, ped. cant. și tipic.

Mercuri 17/30—18/31 Mai c. IV, ped. exam din toate studiile.

Vineri 19 Mai (1 Iunie). c. I—IV, privațiști.

Mercuri 24 Mai (6 Iunie) și Joi 25 Mai (7 Iunie) c. I—III, ped. cant și tipic. 25, 26, 27 Mai v. (7, 8, 9 Iunie n.) examene scripturistice de calificare.

Sâmbătă 27 Maiu (9 Iunie), d. a. c. I—III, ped. gimnastică.

Luni 29 Maiu (11 Iunie) c. I, ped. examen din toate studiile.

Marți 30 Mai (12 Iunie) c. I, ped. examen din toate studiile.

Mercuri 31 Maiu (13 Iunie). c. III, ped. examen din toate studiile.

1/14, 2/15 și 3/16 Iunie examenele verbale de calificare învățătoarească.

Luni 5/18 Iunie conferință de clasificare.

Mercuri 7/20 Iunie distribuire diplomelor. II. Examenele dela despărțământul teologic.

Luni 19 Iunie (2 Iulie). c. I—II, teol. examen din cant și tipic.

Marți 20 Iunie (3 Iulie) c. III, teol. examen din cant și tipic.

Mercuri 21 Iunie (4 Iulie) c. III, teol. examen din toate studiile.

Joi 22 Iunie (5 Iulie) c. II, teol., examen din toate studiile.

Vineri 23 Iunie (6 Iulie) c. I, teol., examen din toate studiile.

26 și 27 Iunie v. (9, 10 Iulie n.) Examene private teologice.

Joi 29 Iunie (12 Iulie) Te Deum.

Fericită țară! Ziarul «*Népszava*» arată cum fug sârmanii oameni locuitori din Bihor, din acel comitat, unde kossuthiștii au ajuns învingători la alegerile din urmă. La comitat — scrie — nu ajung să dea pasapoarte de călătorie și în toată ziua sosesc rugări cu duiumul din micile și săracile comune, a căror locuitori merg în America. Din Ianuarie până în luna lui Maiu au emigrat din comitatul Bihor 1216 de oameni, între ei familii întregi. Din Érmelék acum se pregătesc de călătorie în lumea mare, mai multe familii.

— **Un succes românesc în Paris.** La expoziția artelor femeiești, organizată în Paris de

ziarul Goulois, a trimis «*Atelierul regal de broderie*» și «*școala profesională Regina Elisabeta*», un mare pachet.

... sosit însă după decernarea premiilor, chiar la sfârșitul expoziției. Cu toate acestea juriul și oaspeții din înalta Societate a Parisului, precum și străini, reprezentai ai statelor, — încântați peste măsură de minunatele țesături românești, pe cari noi toată ziua le vedem și nu le băgăm în samă, — au hotărât unanim instituirea unui premiu de onoare pentru aceste țesături.

— **Mormântul din Szombathely a lui Ovid.** Despre Ovid se zice că a murit în etate de 59 de ani, în exilul lui amar, pe termenul mării negre în Tomi. Aici îl ecslase împăratul August în anul 8 după Cristos, din cauze cari nici azi nu se știu cu siguranță. După Eusebiu aici a murit și l-au și îngropat aici cu 9 ani mai târziu, în anul 17. Orașul Tomi se află în hotarele Constanței din Dobrogea.

Unii scriitori din evul mediu, au lăsat alte date despre monumentul lui Ovid. Wolf Laser medic și istoric din Viena, amintește în una din operele sale: «*Am auzit dela un bătrân de încredere, că pe vremea lui Frederic III, cu ocazia unei edificări s'a găsit un mormânt vechi. În mormânt s'au găsit oase de om și inscripții cu numele Publius Ovidius Naso. Inscriptiile i s'au predat episcopului din Győr, de oarece s'au găsit pe teritoriul episcopatului. Probabil că Ovid, fiind grațiat a murit subit în drumul spre casă, în Szombathely și acolo l-au și îngropat.*»

Iar Gaspar Brusche, contemporanul lui Laser, savantul german sărbătorit în vremea lui, scrie așa: Orașul Sabaria e în Ungaria, azi se numește Szombathely, e la două mile de Köszeg. E însemnat, că în împrejurimea lui s'a născut St. Martin episcopul din Tours și St. Patric, episcopul Irlandiei, dar e însemnat și prin aceea că aici s'a găsit în 1508 mormântul larg și boltit al lui Publius Ovidius Naso. În cavitatea mormântului s'au găsit 6 candelă de peatră și două table cu inscripții, pe cari erau versuri. O tablă era de aramă, iar cealaltă din aur, pe amândouă le-a cumpărat Clement guvernorul cetății Schleinitz. Martor la aceasta e Lenart Kreuzer din Pojon, predicatorul bisericii St. Stefan din Viena, care a văzut tablele, a cetit versurile, dar nu le-a păstrat în amintire.

S'au găsit și alți scriitori, cari au căutat în Ungaria, numele lui Ovid. Sunt și cronicari maghiari, cari dovedesc cu toată serioșitatea că urbs Tomi (cetatea Tomi) atât de des amintită în versurile lui Ovid nu e alta de cât Urbs Tomos, adică Temesvár de azi, aduce ca dovadă, că românii și azi îi zic Tomișvar (Timișoara).

Szamosy István, istoricul vechei Dacii e deplin convins, că Ovid a fost înmormântat în Szombathely unde a și murit. El zice, că Ovid n'a stat mult la un loc, uneori cutreeră întreaga Pannonie și ca să-i treacă de uritul ecsliliului adese ori vizită în călătoria lui, pe compatrioții lui savanți. Pe aceștia îi întâlnea adese ori în împrejurimile Sabariei, care pe vremea romanilor era o colonie puternică militară și foarte cercetată. Se zice că într'un asemenea drum l-ar fi surprins moartea. (Bud. Hirl.)

— **Examen.** Școala noastră din Cefa a avut examen Luni în 21 Maju st. n, care s'a ținut sub conducere vrednicului protopop Nicolae Roxin, fiind de față protopretorele Markovits Kálmán, comitetul parochial, mulți oameni din sat și mulți străini.

Răspunsurile școlarilor au mulțămît pe toți din toate obiectele de învățământ. Școala noastră laudă Domnului, de când o conduce sârguinciosul și de toți laudat învățătorul Ioan Costa este între cele dintâie școale. Cu toate că în Cefa este și școală ungurească, pruncii inteligenței ungurești umblă la școala noastră. La finea examenului Domnul protopop a mulțămît învățătorului, asemenea și Domnul protopretore l'a tare gratulat, fiind foarte mulțămît. S'au împărțit școlarilor din partea Domnului protopop cărți de rugăciuni și din partea antistiei comunitate în preț de 12 coroane. *Unul de față.*

— **Rezerviști dezertori.** S'a început lucrul de câmp în toate părțile acum are țara mai mare lipsă de brațe vânjoase și acum se simte mai tare urmările triste ale acelei clice de gălăgioși cari au iupedecat să se facă până acuma asențările. Astfel la arme au trebuit să între rezerv-

după obiectul vechiu au început să impuște. Unul din nebăgare de samă a împuşcat mireasa o fată frumoasă de şasăsprezece ani, care căzuse moartă la pământ. Nuntaşii nu părăsi casa şi se duseră la crăsmă să se întristeze.

Intristarea i-a făcut însă să joace, să bea, ba s'au petrecut astfel de lucruri, încât a trebuit să întrevină poliţia. Şi e curios, că cel mai năcăit era pe poliţişti însuşi mirile, fiind că nu l-au lăsat să joace cât el a vrut.

— **Călăuză învăţătorului de I. Crişan**, învăţător în Socodor, este titlul unei cărţi de bun folos pentru învăţătorime, apărută acum în editura tipografiei noastre.

Autorul tratează teoretic şi practic, dând modele, materialul de învăţământ pentru şcoala elementară. Cartea e bine scrisă, bine împărţită şi poate servi, în adevăr, drept călăuză pentru învăţătorii noştri cărora li-o recomandăm cu toată căldura.

Se poate comandă dela institutul editor »Tipografia Tribuna«, Arad. Preţul 2.50 cor. plus porto 10 fileri.

— **Şi cea mai frumoasă floare se vestegeşte** dacă nu grijeşti de ea. Şi frumuseţea feţei se vestegeşte, dacă nu te îngrijeşti de ea cu multă băgare de samă. O fată frumoasă, tinăra şi curată poţi avea pururea, numai dacă foloseşti Crema de lăcrimioară a lui Vasváry.

— Atragem atenţiunea publicului cetitor asupra anunţului lui *Leel Össy I.*

Atragem atenţiunea onoratului public cetitor asupra inseratului fabricantului de sticle, Singer Armin şi a lui Braun János din Szeghedin, publicată în numărul nostru de azi.

— Atragem atenţiunea on. public asupra anunţului *Singer* care-l publicăm în altă parte a ziarului.

— Atragem atenţiunea on. public asupra anunţului lui *Kossak*, care îl publicăm în altă parte a ziarului nostru.

— **Femeile engleze**, nici odată nu folosesc la faţă decât «Lapte de castravete» ce se găseşte în adevărata calitate engleză în farmacia în Balassa K., în Budapest—Erzsébetfalva. Spre influinţă sigură şi e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe faţă şi aceleia îi dă tinereţea şi fineţea.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, săpunul englez de castravet 1 cor., pudră de castravet 1'20. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen şi la drogueria lui Vojtek şi Weisz.

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner şi Fleischer**, Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucurosi probe. *Leichner şi Fleischer*, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **Wolf J.**, pantofar de ghete femeieşti şi bărbăteşti. Arad, strada Weitzer (palatul minorităţilor).

— **Corecţii pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăţi cu 1 cor. 1000 bucăţi 9 cor se poate capătă în Librăria lui *Ingusz J. şi fiul* Arad.

Economie.

Arad, 2 Iunie 1906.

Starea sămănăturilor. De un şir de ani s'a organizat în ţara întreagă, prin mi-

nistrul de agricultură, serviciul raportorilor agrico'i. Fiecare comitat şi cerc administrativ, ba şi multe comune şi oraşe fruntaşe, au câte unul şi mai mulţi raportori agricoli, numiţi de ministrul de agricultură, cari iau asupra lor sarcina onorifică, de a trimite în timpul fixat date şi rapoarte amănunţite despre starea agricolă din ţinuturile lor. Aceste rapoarte sunt cu deosebire însemnate în preajma secerişului şi a culesului roadelor de pe câmp şi de pe pomi. Ultimul raport alcătuit în ministerul de agricultură pe temeiul rapoartelor primite dela mulţimea raportorilor din ţară, ne spune între altele şi următoarele:

Grâul de toamnă peste tot se arată frumos. În multe părţi grâul e prea buiac şi e temere că o să pălească şi să pice. În stânga Dunării grâul a fost sămănat cam târziu. După ce frigul şi îngheţul de iarnă s'a lăsat de cu vreme, tinerele rădăcini au suferit mult, aşa că abia se poate aştepta o roadă mijlocie, slăbuţă. În dreapta Dunării grâul sămănat din vreme e bun, cel târziu însă e slab. Peste tot aici roada se crede că o să fie mai slabă ca în anul trecut. Intre Dunăre şi Tisza grâul e foarte frumos. Spicul se arată, dar o mare parte a grâului a căzut deja. În dreapta şi în stânga Tisei sămănăturile de grâu sunt foarte bune. În Banat asemenea e bun grâul; ici-colea e culcat şi e ajuns de rugină. În Ardeal grâul creşte frumos şi promite multşor.

Săcara e mai slabă în toată ţara. Numai în Ardeal şi în Banat promite mai mult.

Orzul e bun. Ovăsul e mijlociu, numai în Bănat să poate zice că e mai frumos. Cucuruzul a răsărit bine în toată ţara. Pe Alföld deja l'au săpat odată.

Legumele au cam întârziat în dezvoltare, dar în zilele ultime au început să se îndrepte.

Fânatele şi păşunile peste tot sunt foarte bogate în iarbă.

Pomii, deşi peste tot locul au înflorit foarte frumos, în urma mulţimii de omide ce i-au coplesit, nu promet roade mai bogate. »Tov.«

Bursa de mărfuri şi efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 31 Mai.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	15'68—15'70
Secară pe Octomvrie	12'90—12'92
Orz pe Octomvrie	12'62—12'64
Cucuruz pe Mai	-----
Grâu pe Mai 1096	11'50—11'52

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	15'52—15'54
Secară pe Octomvrie	12'78—12'80
Ovăs pe Octomvrie	12'66—12'68
Cucuruz pe Mai	-----
Grâu pe Mai 1906	-----

Bursa de bucate din Timişoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 14'80—14'90
• 79—100 •	-----
Secară: 100 •	12'20—12'30
Orz: 100 •	13'50—13'60
Ovăs mercantil 100 klgr.	14'10—14'20
• cernut 100 klgr.	13'30—13'30
Cucuruz nou 100 •	13'00—13'10
• vechiu 100 klgr.	-----

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Uşori până la 240 klgr. 116—118fil.

Posta Redacţiei.

D. M., Târlungeni. Telegrama nu am putut-o descifra. De aceea nu am publicat-o. Declaraţia, vei fi văzut, a apărut.

Posta Administraţiei.

Simeon P. Dessean, Bogsa M. Am primit 12 coroane. Abonamentul e plătit până la 1 August 1906.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

Am onoare a aduce la cunoştinţa clienţilor mei şi a publicului, că

Atelierul meu de juvaericeale

din Piaţa Andrássy Hotelul-Central
l'am strămutat în Piaţa Andrássy
nr. 20, (palatul Fischer Eliz).

Gerând sprigina onoratului public.

Cu stimă

Weinberger Ferencz.

Cele mai fine şi mai elegante haine

pentru bărbaţi, copii

şi cel mai potrivit şi cel mai ieftin
isvor de cumpărare pentru ori-ce îm-
brăcăminte se află la

Moskovitz Zsigmond

Arad, Edificiul teatrului

unde e asortiment bogat şi
cel mai bun croi.

Trag atenţiunea binevoitoare a P. T. preoţi,
precum dnilor teologi şi pedagogi asupra îm-
brăcămintelor

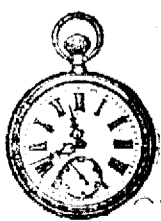
„Şaguna“

făcut de mine, ce se poate cumpăra exclu-
siv numai la mine, precum şi redingate şi
veste preoţeşti.

Ori-ce îmbrăcăminte cumpărată dela mine,
se străformă după măsura corpului fără nici
o plată.

Telefon-nr. pentru oraşi şi comitat: 534.
Intrebuinţarea telefonului pentru P. T. public
e gratuită.

Comande din provincie se efectuează
momentan.

●◆● SEGEDINUL E ORAŞ VESTIT ●◆●

Acolo se pot capătă cele mai ieftine Oroloage şi bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mâini străine. Cine vrea să se convingă despre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela *Scheiner Samu*, juvaergiu în Szeged. Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 2 fl. 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanţ (colier) aur 4 fl. 50 cr. un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARA.

1905 14 Mai	ACTIV	1906	
		6 Mai	13 Mai
64231974	{ 45086474 Reserva metalică Aur . . . 73758248 }	104355562	104265748
4390417	{ 19145500 " trate Aur . . . 30507500 }	1845613	1868316
34257854	Argint și diverse monete	58184045	56347236
20088830	Portofoliu Român și Străin	25470607	25923194
11999990	{ *) Impr. contra ef. publice . . . . . 5380800 }	11999876	11999876
14316173	{ " " " " in cont curent 20542394 }	14896734	14896734
1704306	Fonduri publice	2910324	2910324
5670958	Efectele fondului de rezervă	5770058	5770058
573400	" " " amortisarea imob. și material	602505	602621
650834	Imobili	629659	633453
82090252	Mobilier și Mașini de Imprimerie	81935652	81934032
—	Cheltuieli de Administrație	11259106	13065672
54704546	Depozite libere	18082726	18710892
294679534	Compturi curinți	337942467	338928156
	Compturi de valori		
	PASIV		
12000000	Capital	12000000	12000000
19771835	Fondul de rezervă	21284642	21284642
2946244	Fondul amortisării imobilelor și material	3158004	3158004
159921340	Bilete de Bancă în circulație	218613770	219546730
863406	Dobânzi și beneficii diverse	950399	1004748
82090252	Depozite de retras	81935652	81934032
17086457	Compturi curinți	—	—
294679534		337942467	338928156

Scomptul 5%
*) Dobânda 50%

Intemeiat la 1850.
PIANE

Între plăcerile vieții familiare, fără îndoială se ține și pianul, ce în magazinul meu se găsește în forme noi, dela 700 cor. în sus, iar cele folosite dela 200 cor. începând.

Folosirea de pian, pe lună 8 coroane. Toemirea pianelor în provincie și în loc, o îndeplinesc prin adjutantul meu de specialitate.

În biblioteca mea de împrumutare în care se găsesc opuri literare în limba maghiară, germană și franceză în cel mai mare schimb. Prețul de citit pe lună e 1 cor. iar după volum 8 fileri,

Krispin József

Arad, Deák Ferencz-utca 28.

Cercetați neapărat

Marele magazin a lui Fischer Simon

(Între măcelarii Glück și Koch.) **Arad, Szabadság-tér nr. 12.** (Între măcelarii Glück și Koch.)

Prețurile Marei bazar sunt cele mai ieftine

Firma ține în magazinul ei numai marfă de prima ordine.

Secția pentru băieți:	Secția modei bărbătești:	Secția modei de femei:
Giorapi scurți pentru băieți, calitate bună	0 pãreche de giorapi scurți de macco, în culoarea naturală	Umbrele și ploier Czanella . . . . .
» » » » » » » »	» » » » » » » »	» » » » » » » » . . . . .
Șapci de sport » » » » » » » »	0 pãreche giorapi scurți, eleganți, vrãstați	Giorapi croșetați calitate bună . . . . .
Bretele (Hosentrager) de gummi pentru băieți calitate bună	Giorapi scurți la modã, calitatea cea mai finã	» dungați colorați, la modã, eleganți . . . . .
Cãmași de trico de varã, foarte frumoase pentru copii	Bretele fine de gummi	» flour negrii, fini . . . . .
Cãmași de trico cu mâneci lungi, în toate colorile, pentru copii	Jartiere	» negrii, ca de mătase . . . . .
Cravată de mătăsã curatã pentru copii	Gulere cu pãnzã în cincitã	» flour, ajour, foarte fini . . . . .
Funde de batist pentru copii, foarte cu gust	Manjete albe și colorate cu pãnzã încincitã	Mãnuși de ațã de varã (semimãnuși) . . . . .
Mare asortiment de șapci bure, de mătăsã și panama	Cravate de mătase minunat de frumoase și curate	» » » lungi . . . . .
Mare asortiment de pãlării de studenți, ușoare, fine	Camãși vrãstãte fine de turiști de ațã	Cordoane de mătase pentru dame, de moda cea mai nouã . . . . .
Mare asortiment de trãsuri pentru copii dela 5 fl. pãnã în 35 fl.	» albe cu piept moale fine	» » » » » » » » . . . . .
	» cu piept colorat la modã, cal. bunã	Șãpci luster, moda cea mai nouã . . . . .
	Cordoane de varã, elegante	» de mătase tafota, moda cea mai nouã . . . . .
	Semi veste de mătase, albe și negre	Cravate de mătase de dame, elegante . . . . .
	Umbrele de mătase, senzaționale, pentru bărbați	» » batist, foarte frumoase . . . . .

Doamnelor!

Prăvălia mea din strada Deák Ferencz nr. 30 am strămutat-o tot în aceeași stradă în celălalt șir de casă nr. 2, lângă hotelul Vass. Cer încrederea onorațiilor doamne și pe mai departe. La mine se pregătesc corsete după modă și toate cele trebuincioase pentru a da unei femei o talie frumoasă și elegantă.

Cei din provincie, pot cere îndrumări.

Cu toată stimă

Pilcz Irma, Arad
Deák Ferencz-u. 2.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix”.

Ioan Francisc Kwizda

furnizorul curții c-reg. austro-ung., reg. române și princ. bulgare
farmacist cercual în Korneuburg (lângă Viena).

Restitutions-Fluid de Kwizda

este apă de spălat caii, brevetată ces.-regală. O sticlă costă 2-80 cor. De 40 de ani se folosește în staulele de curte, în grajdurile mari ale singuraticilor și în ale miliției ca întăritor excelent, la întepenirea mușchilor, etc., la adresași are rezultat minunat, căci face ca caii să biruie mai multă muncă.

Numa învănd breveta alăturată e veritabil Restitutions-Fluidul de Kwizda.

Să trimit preț-curante cu fotoane gratuit și franco, Deposit general: Iosif Török farmacist, Budapest. Király-utca 12, Andrássy-ut 26. I

Sirupul de miere de teiu alui Haláp

aduce mari servicii celor tuberculoși, și ori și căruia, care tușește, care e răgușit, răcit, fără apetit și care slăbește.

De multe ori o tușă neluată în samă și ne vătămătoare e semnul tuberculosei.

Nimeni să nu aștepte înrădăcinarea răului, ci să-l stărpească. deși când incolțește, iar unde să observă, să fie nimicit prin

sirupul de miere de teiu alui Haláp

care are influința sigură la dureri de piept, tnsă, răceală etc. Sticlă de probă 3 cor., sticlă mare 5 cor. — După trimiterea banilor înainte se capătă numai

în farmacia „Apostol”, Budapesta
József-körut 64/29.

AVIS

In Arad cea mai veche impletitorie de coșeri și scaune de nueli in strada Kossuth nr. 64.

La magazinul meu se găsesc coșeri de călătorie pe piață și de haine în ori-ce mărime. Impletire de scaune nuele în prețul cel mai ieftine se pot repera și primesc spre reparaere ori-ce lucru ce cade în branșa mea. Cu stimă deosebită:

REDERMACHER JÓZSEF
împlător de coșeri
strada Kossuth nr. 64.

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — Nro. 12.

Locuința mea dela I Martie: strada Deák Ferencz in casa lui Melrovitz.

Primește spre efeptuire orice lucru ce se ține de un zugrav, precum:

decorarca interiorului de bisorici, sale, castele, etc. și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectuesc lucruri din provincie.

Fac la dorință planuri de lucrări în cinste.

Cine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se căștigi în prăvălia lui

Czernóczky Mihály

călțunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béné-tér nr. 2.

Cimbalmă

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloge mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta „Școala” de cimbalmă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-ă 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbalmă și de muzice

M a k ó (casa proprie).

Sesonul de primăvară și de vară pe anul 1906. STOFE VERITABILE DE BRÜN.

O garnitură de 3-10 metri pentru haine bărbătești (sacco, vestă și pantaloni) costă:
Cor. 7—, 8—, 10— calitate bună
„ 12—, 14— calitate foarte
„ 16—, 18— „ fină
„ 21— calitatea cea mai fină

O garnitură pentru haine negre (redingotă) 20 cor — Tot din magazinul firmei reonoscute ca solide

SIEGEL-IMHOF, BRÜN

să pot cumpăra tot felul de stofe pentru pardisile. Joden pentru turiști, mătase-camgaru etc. în prețurile fabricii. — Mostre să trimit gratis și franco. — Pentru transport iau răspunderea. — Mare favor pentru particulari, ocaziune de a cumpăra cu prețul original al fabricii.

Scutit prin lege: ori ce imitațiune și reproducere oprită.

Necunoașterea legii nu e scuză.

Judele: Osânditule, d-ta ți-ai prăpădit banii până la ultimul crițar, pe lucruri de nimica, de trebuia să știi, ca ori și care, că numai balzamalul și unsoarea Zentifolie a lui Thierry singură e un mijloc sigur în toate cazurile

precum dovedesc această nenumărate scrisori de mulțămintă.

Părătul: Durere m'am lăsat sedus de multe ori și am folosit mai multe balsamuri falsificate și mijloace nefolositoare, ce mi-s'au recomandat ceace im pare rflu din toată inima.

Judele: Necunoașterea legii nu e scuză. Pentru ce nu ți-ai procurat d-ta broșura cu dovezi nenumărate dela apotheca lui Thierry, ce se da gratis.

Părătul: Durere n'am știut nici asta.

Judele: Sub condițiunea, că vei procura aceasta, de-a astădată ești achitat pentru neglijința de a griji de sănătatea d-tale și acelor din casă. Peste tot în viitor să te ferești de ori ce lucruri falsificate și să ții tare numai la balsamul lui Thierry, ca singur mijloc sigur. Legile sanitare dorese, ca să le ținem strict și ori ce călcare a lor se pedepsește asupra sau prin morbu sau prin slăbiciune. Balsamul lui Thierry stă întru ajutorul omenimii bolnăvicioase și lecuiește ori ce boală. Și d-ta nu mai ai de suferit, decât îl ții în casă în totdeauna și-l folosești.

Balsamul lui Thierry este un mijloc fără păreche contra tusei, catarului, durerii de pept, tuberculosei, a inflamantii de gât a răgușelii a bronchitei a durerii de plămâni și de ficat contra sgarciurilor de stomac a colicei, a perturbațiilor în rânză, și mai ales contra innsufenței. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duple, sau una a mare cu patent 5 cor. franco.

Unsoarea Zentifolia a lui Thierry ste un non plus ultra pentru ori ce rane vechi, inflamațiuni, boale de piept, orbanț, copturi și umflături, buboale, vătămături, beșicături și ori ce boală de piele la prunci.

Aceasta unsoare inmoie și depărtează ori ce corp străin, ce a pătruns în trup, ca țeruse, glăji, țanduri, nisip etc. fără durere, împiedică inveninarea de sânge și face superfluă ori ce operațiune împreunată cu durere.

Prețul la 2 doze franco 3 cor. 60 fil. Broșura cu miile scrisori de mulțămintă se trimite ori și cărui gratis și franco.

Se spedează numai pe lângă plătire înainte sau rambursă. Se capătă la apotheca A. Thierry în Pregrada la Rohits-Sauerbrunn. La noi se află la I. Török și Dr. I. G. L. Egger in Budapesta, L. Vértés in Lugos.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rohits-Sauerbrunn.

ATENȚIE!

Cel mai vechiu și bun magazin de mașini din com. Clănad
a lui

Glück Samu
MAKO.

Life-rează **Mașini de sămănat** după cel mai nou metod,

15 serie 200 fl., ● 17 serie 210 fl., ● 19 serie 225 fl., ● 21 serie 240 floreni.

Cea mai nouă "bicicletă pentru armată „METEOR“ tare cu 65 fl.

Mașini noi de cusut „SINGER“ 80 fl.

CIURURI, TRIERE, MORIȘTE, pluguri de oțal și alte instrumete pentru economie.

Curele și oleuri pentru mașini, unsoare de mașini pe lângă prețurile cele mai ieftine și pe lângă condițiile cele mai favorabile de plătire.

Avis!

Avem onoare a cunoștința onoratul public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie, suntem siliți a ne strămuta prăvălia noastră de acum

din **Andrássy-tér nr. 22**

în **Szabadság-tér nr. 14**

„LA CIZMA ROȘIE“

(lângă fostul **PORTER**).

Având în vedere și mai departe a servi onoratului public cu marfă bună și prețuri moderate, rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai departe sprijinul D-Voastre.

Cu stimă:

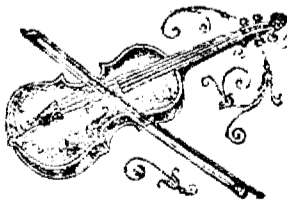
Iustin Olariu

conducătorul Societății Călțunariilor
Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete.

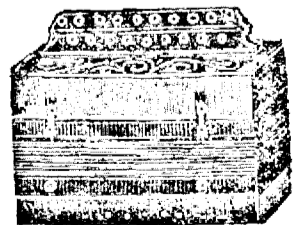
Cel mai bogat magazin pe câmpie pentru instrumente muzicale e a lui

BRAUN IÁNOS

pregătitor de instrumente muzicale
SZEGED, Strada Kárász nr. 7.

Unde se pot căpăta pe lângă prețurile cele mai moderate cele mai bune **violine, celo, gurdune, braci** (violina secund) și **strune** și mai departe **clarinete, harmo-nice.**

Reparări se efectuează artistic și în modul cel mai grabnic posibil.

Trimitem gratuit cataloage ilustrate în limba maghiară și germană.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

**TURNĂTORIA
DE CLOPOTE**

Fabrica de scaune de fer pentru clopote -- alui

ANTONIU NOVOTNY

TIMIȘOARA-FABRIC

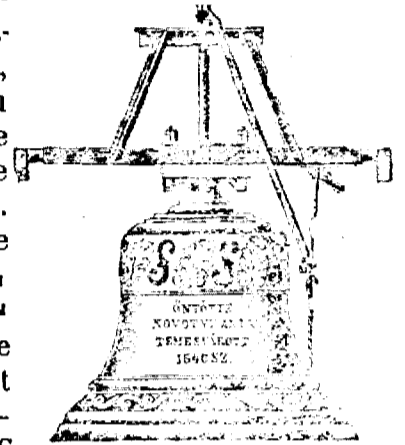
Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel mântuile de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S

și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toace de metal. — Prețouranturi ilustrate gratis.

Fabrică de mobile de fier și de aramă în Arad.

Am onoare de-a anunța pe domniile proprietari de vile și de grădini acuma la începutul sezonului de primăvară că am un bogat asortiment de

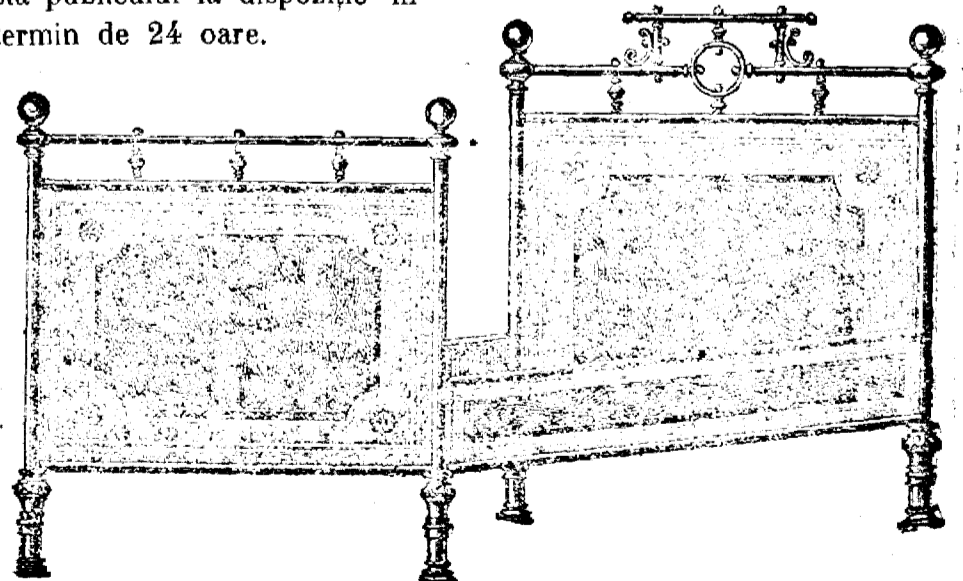
chioșcari de grădini, scune, bănci și umbrare

în execuție excelentă și plină de gust, cari în ani de zile și să efectuează în orice mărime și formă.

Instalări complete **de cafenele și oteluri** fabricatul propriu.

Mobile de fier și aramă și somiere pentru particulari în execuție admirabilă.

Trimit devizuri după dorință în scris sau șeful fabricii mele va sta publicului la dispoziție în termen de 24 oare.

Comandă primește:

Fleischer Testvérek

FABRICA: Aulich Lajos-u. 14.

DEPOSITUL: Lázár Vilmos-u. (Palatul Földes.)

Mare atelier de reparație

IN ATENȚIUNEA BICICLIȘTILOR!

B I C I C L E T E

pe lângă foarte avantajoase depurizări în rate

Fabricațiuni renumite „Puch“, „Meteor“ și „Monarch“.

Magazinul de biciclete,
mașini de cusut sonerie,
institut de telefoane și
parafulgere a lui * * ***Koch Dániel**Arad, str. Deák Ferencz nr. 42.
Magazin de lămpi și tot
felul de trebuincioase la
biciclete. * * * * *

Numărul telefonului 440

Cumpărare de prăvălie!Am onoare a aduce la cunoștința onor. public din loc și jur
precum și onor. mei clienți, că am cumpărat

prăvălia de ghetă a lui GORZÓ și soții

care există de 16 ani și în care și eu am fost partaș. De azi înainte
eu o voi conduce ca prăvălie proprie.

Cu deosebită stimă

BOLEZNI ANTAL

Arad, Salacz-utca 2 sz.

Annun!**Remediul** cel mai bun în contra răcelei, tusei
și a guturaiului este **Ceaiul pen-**
tru piept de Száskabánya! — Să poate afla
la farmacistul: **Dr. Béla Odor**, din Száskabánya
(com. Krassó-Szőreny)

Un flacon, cu porto, 1 cor. 10 fil.

POLONYI István

lăcătuș pentru edificii și mașini

Arad, — strada **Aulich Lajos** — nr. 22.Se recomandă a efectua ori-ce lucrare, veche sau nouă, ce
aparține branșei sale, precum:înfierări de pereți, pregătiri de casse, gri-
lage la morminte, fântâni, cuptoare, etc.Mai departe, primește **reparări de cumpene,**
biciclete, apaducte, ect., pe lângă prețurile cele
mai moderate și cel mai prompt serviciu.**Strămutare de prăvălie.**Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători
că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad
am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,unde de altfel având prăvălie, tin garnitură de salon, salon băr-
bătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela pre-
țul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efeptuesc
în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum
se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă**VARGA JÁNOS**

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluții cu automat. —

Pentru vinderea
în comisiune a**Marelui magazin de assortimente de sticlă**de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase
și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, deeoruri pentru
odăi și mese, acomodate pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea
cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.Toate acestea, se vînd pe prețuri foarte
moderate — în prăvălia mea, situată pe**Szabadság-tér 21.**

■ Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie. ■

Cu stimă: **Klohs Adolf.**

Molnár Antal

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor public pentru pregătirea a ori-ce fel de lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum:

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină, de grădini și de vile,

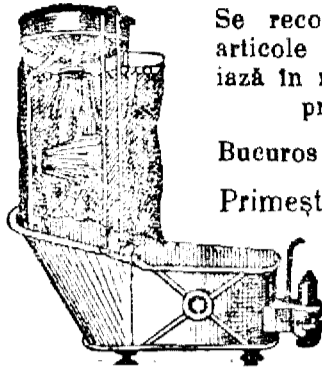
precum și spre pregătirea aranjamentelor de prăvălii, de birouri, de portale și ori-ce fel de lucrări pentru biserici și alte edificii publice.

Comandele se efectuează prompt pe lângă prețuri convenabile și garanță.

— Desemne și modele chimice se trimet la cerere. —

Hannauer Mihály

Tincher de edificii și obiecte de lux. — în Arad, pe strada Deák Ferencz No. 24. (Îngă biserica reformată)

Se recomandă cu executarea a tot felul de articole în branșa aceasta, pe cari le efectuează în modul cel mai prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftin posibile.

Bucuros servește cu preliminări de spese.

Primește acoperiri de turnuri de biserici, acoperiri de case, etc., și tot felul de confecțiuni și reparațiuni de tinichea.

Se caută un învățăcel.

COMPACTORIE

mi-am deschis

pe Weitzer János-uteza 17 sz. conform pretențiilor celor mai moderne — și, cu onoare aduc la cunoștința on. p. t. public că efectuez în atelier tot ce se atinge de branșa mea, — trainic, plăcut și în schimbul fineței iau prețuri în adevăr moderate. Pregătesc de asemenea pe prețuri ieftine inscripții aurii și argintii pe coroane și buchete

Cu stimă: Szalkai Oszkár

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături, de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și fluc, pe cari le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucări de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de pivnițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintei la locomotive, mori și cosuri de fabrici. Somiere elastice, de oțel pentru pat pe staluri de fier și leman, cari în privința ușurintei de a se ținea curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — cu prețuri din cele mai moderate.

Deschidere de magazin cu coloniale și delicatose.

Pe strada Weitzer János, în casa lui Mayer vis-à-vis de poșta principală se pot căpăta coloniale, delicatose, caș de tot felul și admirabil unt pentru ceai. Mere fine din Ungaria de sud, torte de tulipan! Pește proaspăt ananas, țipar proaspăt, tot felul de cărnuri, cărnăței de Kassa, șuncă de Kassa, cărnăți-cnac de Győr, șunci proaspete, cărnăți de șuncă. Brânză de munte proaspătă. Mazere verde, cartofi noi, cararabe, castraveți, oțăt de vin. Tot felul de carne de animale sălbatiche. Cere sprijinul binevoitor cu stimă

SZISZKA I.

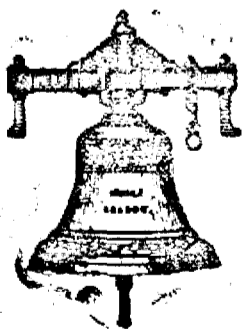
Friederic Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal, arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unul și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer, ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin-

a căror întrebuițare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se elatine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire nelsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimite gratis.

Berger Gyula

— farmacia „la Sta Elisabeta” — ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermacetic »Sf. Elisabeta« cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pișturilor ca mijloc de înfrumșetare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fleri.

Pudră »Sf. Elisabeta« (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fleri.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta« recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumenește gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește sticarea dinților: — un flacon 90 fl.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta« Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., un mare 2 cor.

Leac contra reumei și răceleii »Sf. Elisabeta« Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ca și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirt pentru păr »Sf. Elisabeta« Sistează căderea părului și formarea de mătreață o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., un mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta« contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 30 fleri.

Eter pentru bătătură. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătătură a pielii, ori bătătură. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bătătură. — o sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Lucru distins și durabil.

Serviciu prompt și punctual.

Liferantul armatei comune ces. și regești.

S'a deschis

sub nrul 1. din strada Salacz

(vis-a-vis de Hotel Central)

prăvălia de cufere, de lucruri de lux de piele, de șeli și de pielarie
a lui

BÉRCZI PÁL.

Deposit mare de lucruri de lux de piele de calitate cea mai bună și anume: CUFERE, PORTOFOLIU DE CĂLĂTORIT, NECESARE, toalete, ridicule; ghiozdane pentru bani, de buzunar, de tutun, de rugări, pentru acte, chelneri, vânători și altele; tot felul de buzunare și multe de călătorit. Asortiment bogat de șeli, părți de șea, articli de călătorit, sport și pentru dresură.

Adjustări întregi de șeli pentru călătorești și ofțeri două prescripții.

Unelte de călătorie și de cai de inbacnat în abundență, asemenea am biciuri, toporiște, ticiuri împletite de piele, biciuri pentru patru cai, tot felul de sudătorii de lux și de ham, veliute pentru cai, rețele contra muștilor, zăbrele și altele. Unelte pentru grajd și pentru îngrijirea cailor anume: perii de cai, manși de cai, piele de cerb, bureți pentru spălatură trăsurilor și alte unelte din copită, piele galbănă și din gumi.

Când mă recomand bunei voinți a marelui public, nu întârziu a spune, că toate lucrurile, toate reparările se fac sub conducerea mea.

Mai departe pe baza întreprinderilor mele mai mari am astfel de ca se pot vinde cu preț cât de ieftin.

Comande din provincie se efectuează la moment. Cele ne plăcute vor fi schimbate.

Cu profundă stimă

Bérczi Pál,
Strada Salacz nr. 1.

Toate lucrurile ce ca în această brașă se efectuează iute și prompt.
Mare asortiment!   Prețuri ieftine!   Mare asortiment!

E și în interesul D-Tale!

— Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un blous la modă foarte frumos și **o stofă**
pentru haine mtrul **33 cr.**

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină
pentru două persoane, pân'acum **4 fl.**, acum **2.95 cr.**

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întreaga comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public cu stimă

HEGEDÜS ÁRMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vândut!

Contra anemiei și nervosității

cea mai bună influență are

Vinul ferat china

al farmacistului
Rozsnyay
Mátyás.

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii părului

are cea mai
bună influență

Spiritul de păr al lui Rozsnyay

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea
părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire
mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

Siroop pentru copii, contra tusei

Leac admirabil pentru copii mici.

Sticla: 60 fileri.

Toate aceste medicamente se capătă
în stare veritabilă, la spițaria lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad.

Szabadság-tér.

Cel mai bun

prav pentru insecte

pentru nimicirea purecelor, stălni-
țelor, muștelor și a altor insecte.

Tabakó

admirabil prav contra moliilor, efectul
deja după o zi întrece pe cel al naphta-
linului.

Jumătate klgr. . . . . 50 fileri.
Un klgr. . . . . , 1 cor.

Se poate capăta

— în Arad și jur —

numai la drugheria și parfumeria

Vojtek és Weisz

ARAD

Bogat asortiment de lămpi de casă și candelabre.

Prăvălie: **Andrássy-tér**
; ; ; **No. 13.**

Palatul minorităților. No. telefon 888.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

KOHN JÓZSEF
A R A D Atelier: **Bathyány-u.**
; ; ; **No. 23.**

Casa proprie. — No. telefonului 821.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

— **Lumina nouă!** — **Noutate!** — **Lumina nouă!** —

Pe teren gazopiric cel mai bun succes l-a avut până acum **lampa mercediană** la care luminarea a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolu 20" și care poate fi aplicată la ori-ce candelabru ori lampă de masă; prin ceea-ce cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolu. Recomand aceasta în atenția cafegiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privaților. Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și efeptuesc orice comandă. Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensile și articole casnice.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4^{1/4}, 4^{1/2}, 4^{3/4}, și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spesele de intabulare, convertez datoriile de interese mari.

— **Resolvare grabnică, serviciu prompt.** —**SZÜCS F. VLMOS**

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritorul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Boros-Béni-tér 22 sz. etagiul I.

(Piața cerealelor.)

Biroul filialei: B. Ciaba, Calea Berényi.

Primesc pe lângă onorar acuisitorii de afaceri abili și demni de încredere.

Serviciul prompt și conștientos!**Unde se adună Românii?****La hotel „Palatin“**

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte efine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul o o o o o o o o „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine gătite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cirnați proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientos!**Prăvălia de delicatose, băcănie, vin, ceai, șampanie, rum, ape minerale și salbătăciuni - a lui****Dürr Gusztáv****ARAD — vis-à-vis cu Casa orașului. N-ru de telefon 118****Își recomandă cele mai proaspete delicatose cu prețurile cele mai ieftine și serviciul cel mai curat.**

Curmale detot felul și Prune de compot.

Struguri proaspeți de Malaga.

Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe candirate.

Migdale de dessert cu coaje de hârtie.

Prăjituri proaspete de ceai.

Pești marinați și în paiț. HERINGI proaspete de Marea Oștică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal, Groi, Gorgonzola, Strachino, Imperial și multe alte.

CARNARICONSERVE — — LEGUME
Rumurile cele mai excelente.

Mare asortiment în Ceai de China și Rusia.

Magazin de vinuri de șampanie de Hubert „GENTRY-CLUB“

Casină, Törley și a renumitelor șampanii franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități cu comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Iava-aur și Mocca.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO care la gust și aromă e fără pereche, în pachete originale de câte 1,2 kgr. 2 cor. și 20 fl.

Asortiment colosal de bogat în tot felul de

zaharicale diferite

aranjate

în cutii de lux, și — măsurate.

Avis!

Avem onoare a cunoștința onoratul public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie, suntem siliți a ne strămuta prăvălia noastră de acum

**din Andrásy-tér nr. 22
în Szabadság-tér nr. 14**
„LA CIZMA ROȘIE“
(lângă fostul PORTER).

Având în vedere și mai departe a servi onoratului public cu marfă bună și prețuri moderate, rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai departe sprijinul D-Voastre.

Cu stimă:

Iustin Olariu
conducătorul Societății Căltunurilor
Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete.

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudării de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influență asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la
spîșăria lui

Barcsay Károly

Szeged, Széchenyi-tér 12.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

0 0 0 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 0 0 0

Serviciu prompt, curat și conștientos. 1 0 0 0 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad. — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcută poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. o o o

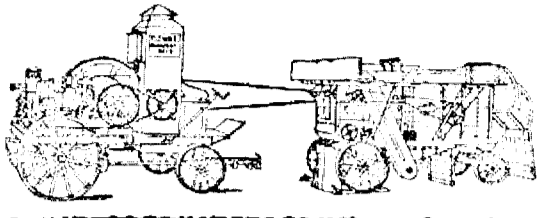
In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmatore de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitana), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii miei și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinării sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treacătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparatură de mașini,

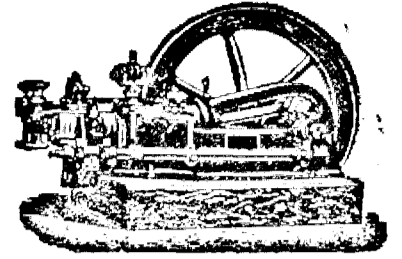
cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit și prompt.

LEEL ÖSSY IMRE

turnătorie de oțel, fer și metalurgii și atelier de reparări de mașini
Timișoara-Iosefin, Strada Pacsirta nr. 4.

Primesc

transformări de triere, automate pentru arat, ș. a. lampe de acetilen și tot felul de mașini de macinat, mașini de fabrici cu ajustare deplină, apoi tot felul de lucrări de dulgherii și reparaturi de mașinării.

Fabric

mașini pentru sămanat și pus
de cucuruz
greble de fân, pluguri
și prese de vin.

Espedez

mașini de abur, cazane, apaducte și pompe pentru fântâni, apoi fer, oțel și metal turnat în formă brută ori prelucrată după orice formă și desemn.
Cumpăr ori schimb
mașini vechi, fer bătrân și ori ce fel de metalurgii.

Fiecare cumpere apă minerală numai „Répáti“ și să bea cel ce vrea se ajungă viață lungă și și d'acea pentru că face de prisos multe ape minerale austriace și străine.

„Répáti“

svorește din pământ săeniese, într'o curățenie ideală țipsită de bacile și conținând cu îmbelșugare fer.

Répáti, apă acră și univorsală este de un efect înviorător și vindecător se folosește cu nimitor rezultat mai ales împotriva tusei răgușeli, stomacului, rărunnelilor, ficatului și a boalelor de intestire precum și la boalele urinei, apoi contra reumatismului, anemiei și împotriva boalelor de pēpt și organelor de respirație și mistuire.

Cu **Répáti**, este o apă foarte plăentă și de un efect toate că vindecător admirabil este foarte ieftină, drep-aceea fiecare care-și prețuește sănătatea, ca beutară de oate zilele, goală cu vin ori cu lapte să o folosească.

Répáti, se poate căpăta în ori care prăvălie de coloniale și se expediază și la casa particulare.

Magazin exclusiv pentru Arad și ținut la

BOROS LAJOS

magazin și locuință: ÁRPÁD-TÉR No. 5.

La cumpărătorii din ținutul Aradului, la o comandă cel puțin de o ladă (50 de sticle) espediția la gara din Arad se face gratuit.

APĂ MINERALĂ DIN PATRIE.

Orice lucru, se indepluește sub îngrijirea mea proprie.

Să sprijinim industria din loc!

Ioan Spanlang

Lăcătușier

ARAD, Flórián-u. nr. 6 e (casă proprie)

Primește în lucrătorea sa ori-ce lucru ce stă în atingere cu această branșe, ca:

ferării pentru clădiri, mașini de fier, porți, balcoane, coridoare, trepte, grilage, verende, scuturi, tablete în orice formă, Sobe Meidinger, fântâni săritoare, și orice soiuri de renovări.

Indeplinesc ori-ce comandă atit în loc cât și în provincie în modul cel mai cinstit — iar pentru tucrul făcut de mine primesc chezașia.

Cerind sprijinul onoratului public, rămân

cu stimă:

Ioan Spanlang,
lăcătușier.

Planuri pregătesc gratuit.

Luceu admirabil. — Prețuri ieftine. — Serviciu prompt.

Cămeși pentru bărbați, gulere, manșete și cravate.

Radó Sándor, Arad, Forray-u., casa Lukács (colt).

Înștiințez pe p. t. publicul de dame, că am preluat magazinul de corsete al firmei FRAȚII BRASSAY și până ține le vind cu preț reduse.

Foarte mare asortiment de flanele și barchete ce se pot spăta.

Tot felul de ornamenticale și căptușeli.

Bine-voitorul sprijin al onor. public, îl cere cu deosebită stimă:

Au sosit toate noutățile de toamnă și iarnă cele mai elegante și de lipsă țesături, precum și negre — asortiment mare.

Serviciul prompt și conștientios.

Radó Sándor.

Pinză, șifon, canavas și rufe de pat.

Ciorapi, mănuși și batiste

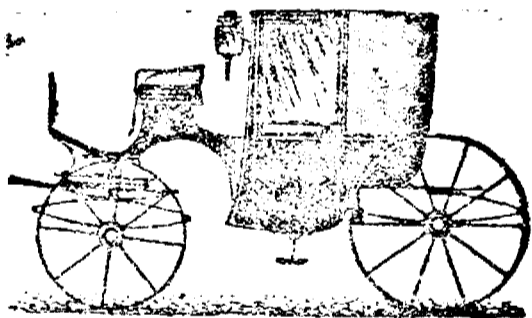
Mătase, cirpe de Berlin și șaluri

Telefon pentru oraș și comitat
387.**BRAUN N. A.**Telefon pentru oraș și comitat
387.

deposit de vopseli

Boros Béné-tér nr. 9 : **ARAD** ; Farray-utcza nr. 7.Cel mai bun izvor de **vopsele, • lacc, • oleiuri, • Carbolinenm.**
cumpărare tot felul

Comandele din provincie cu reîntoarcerea poștei vor fi aranjate.

Cumpărătorii cunoscuți vor primi mare favoruri. Singurul pregătitor în Arad de vopseli pentru sobe.
Se poate căpăta numai la pregătitor.Cere binevoitorul sprijin: **BRAUN N. A.**Primul institut sudungar de auritură artistică
alui **E. I. SPANG**, auritor bisericesc,
(casa proprie) Str. Gărei No. 10. **TIMIȘOARA** (fabric)Premiat cu diploma de onoare și cu
medalia de aur București, și cu altele
medalii de argint, la diferite expoziții.Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa
și anume:altare noi și vechi (temple), tronuri, străni,
amvoane, sfesnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri,
plafonturi, decorații de părete, etc.**Kovács és Thomay**

fauri

Arad, Kossuth-utcza 2. sz.

Avem onoare a recomanda în prețiosul p. t. DV. sprijin,
prăvălia noastră de renume pentru construirea de trăsură.După experiențele câștigate în 7 ani de-a rândul în fa-
brica de echipage imp. reg. de curte a **FRĂȚILOR KLBER**
suntem în plăcuta pozițiune de a corespunde până chiar și
celor mai extreme pretențiuni.Fabricăm echipage noi conform comandel — și primim
reparări pentru prețuri ieftine și culate.**Trăsură gata în deposit.**

Preț-curent gratis și franco.

Cu deosebită stimă

Kovács és Thomay
fauri.**Anunț.**Am onoare a aduce la cunoștința on. public că în
Arad, Atzél Péter-u. No. 2. (la intrarea dela Zrinyi)**un biuro de imobile și zăloage**
(amanete)din încrederea unui institut de banî de primul rang
în Europa, care a încredințat pe **Dr. Heppes Béla**
cu reprezentarea juridică.Ofer la toate băncile din provincie, din Buda-
pesta sau străinătate pe lângă prețuri ieftine pentru
imobile de pământ și case de închiriat pe amortizație
sau împrumuturi de amanetare până la 65 % a va-
loarei imobilelor.Ofer împrumut de oficiu în cel mai culante
mod pe timp de 5—15 ani pentru oficeri în armată,
la oficianți de stat, comitat, oraș, tren, persoane pri-
vate pensionate și la astfel de pensionați cari au o
pensiune mai mare de 1100 coroane.La aranjarea afacerilor de împrumut cel ce cere
împrumutul n'are nici un fel de spese de preliminar.Primesc încredințări de a cumpăra și vinde averi
imobile, ca și de închirieri.Primesc încredințări de parcelarea bunurilor, de vin-
dere după parcelare sau de închiriere după metoda acesta.Primesc în urma legăturilor mele eu „Institutul
de credit din Budapesta“ și „Societatea de credit din
Viena“ îuvoiri pe lângă cele mai culante condiții.

Cu stimă

Robitsek Kálmán

Institut de amanetare a imobilelor și zalogirilor.

Deschidere de atelier pentru lăcătușerie. **Avis!****Atelier de lăcătușerie artistică și de construcție**cu onoare aduc la cunoștința onor. p. t. publicului că
am deschis — pe Făczán-utcza nr. 6 — în **ARAD**,
aranjat modern, pentru a efectua orice în branșa aceasta.Execut: cămine, incuitori, ferestre și uși de fier, țitini, prese de vin, su-
rube pentru poduri, trepte de fier, balcoane, rude de steaguri, mobile de
fier, bănci pentru grădini, parafulgeri, tot felul de ferări, ca: grădele de
morminte și cruci, instalare de țitini cu pompe, reparări de casse cu
prețuri foarte convenabile — în schimbul unor execuțiuni perfecte.Asigurând pe onor. public de serviciul meu prompt și corespon-
zător, mă rog pentru binevoitoru sprijin.

Cu deosebită stimă:

PANKER F. VICTOR

Mare asortiment de grădele pentru morminte în mărime naturală. — Modelele pot fi privite.

Avem onoere e aduce la cunoștința onoratului public că am deschis un .

atelier de lăcătușerie

de artă și construcție

în ARAD, pe Strada Széchenyi Nr. 5.

Unde primim ori-ce lucru ce cade în branșa aceasta, ca facerea de grilajuri la morminte, renovarea de casse de bani, etc., prompt, iute și ieftin.

Sprijinul onoratului public îl cere cu stimă:

Benkő & Pfeil.

PREȚURI IEFTINE!

IFJ. KOPETKÓ KÁROLY

MAGAZIN DE MODĂ PENTRU FEMEI ȘI BĂRBAȚI
ARAD, str. Templom (palatul Minorităților).

Recomandă

magazinul său

bine asortat de trusouri gata pentru femei și bărbați.

Trusouri gata pentru femei cu 200 cor.

Mare magazin de stofă pentru reverenzi și panglici.

Ifj. Kopetkó Károly

magazin de modă pentru femei și bărbați
Arad, strada Templom (palatul Minorităților).

Telefon pentru comitat
și oraș nr. 477.

Comande din provincie se efectuează la moment!

MODELE GRATUIT!

SERVICIU PROMPT!

FOI PERIODICE

OPURI ȘI BROȘURI

**Se recomandă
a executa următoarele:**

PROGRAME
RILETE DE CUNUNIE
dupa dorinta și în colora
ADRESE
BILETE DE ÎNTRARE

• **Tot felul de lucrări tipografice**

atingătoare de această bransă

CĂRȚI DE VISITA
diferite formate
MENU
PLICURI CU FIRMA
OBLIGAȚIUNI

TRIBUNA

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

ÎNVITĂRI
BILETE DE LOGODNĂ
dupa dorinta și în colora
BILANȚURI
ANUNȚURI FUNEBRALE

• **Diferite tipărituri pentru bănci**

Comandele primite să efectuese prompt și consciincios.

Prețuri moderate!

CĂRȚI IN COMISIUNI
PREȚ-CURRENTURI
în cet-ee limba
NOTE
STATUTE • LIBELE
CIRCULARE

EDITURĂ PROPRIE

Vindecarea deplină a boalelor secrete!

Să nu progete nime într'o chestiune atât de gîngășă să se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul local, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori cât de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza

acestei eesaminări poți cu singuranță afla și calea pe care ajungi să vindecarea rîului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împodeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns După încheierea curei, au la sce scrisorile se ard rere espresă se retrimite.

Un astfel de leacuitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoința și conștientiositate capătă ori-cine (bărbat sau femeu) deslușiri asupra vieții sexuale

unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întaresc trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate boalele de beșică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele secesnele femeșii. Pentru femei e sala de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palócz (de la 1 ore în. a până la amiază).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10.

Unelte de automat pentru trier

Mașini de sămănat ● Mașini de greblat

Mașini pentru săparea și clasarea cartofilor

și tot felul de mașini ce se întrebunțază la economie, cu construcții tari și execuție solidă, liferează:

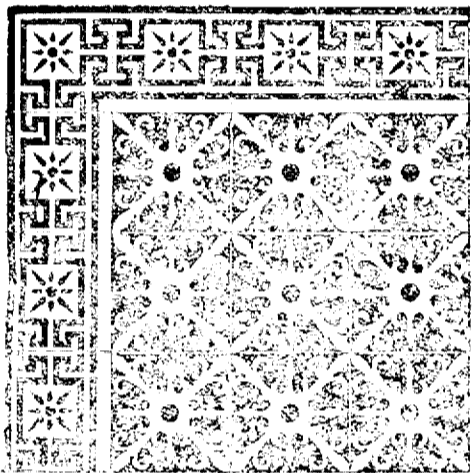
Drössler Károly

fabrică de mașini și furnătorie de aramă
.. .. și fer patentată ces, crăiască .. ..

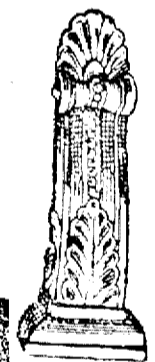
— Deposit: —
POZSONY. BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

Özy. Guttmann Jakabné és fiai

fabrică de piatră artificială în Nagybecskerek.

Recomandăm
plicile noastre
pentru pavagiu de
ciment și piatră
artificială
în 65 diferite forme
pentru
pavarea de coridoare,
cuine, antisambre, chilii
de scaldă, verande, intrările
sub porți, trotuare
și de criptă.

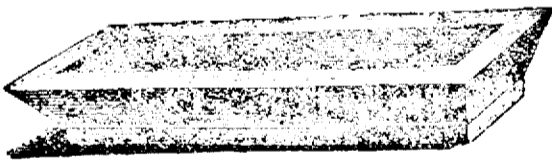

Infrumșetări architectice

se pregătesc după ilustrațiuni
din catalogul nostru sau după
desen.

Valauă din beton
(ciment) în diferite forme
pentru porți, cai și vite de
îngrășat.

— Prețurile sunt mai ieftine decât pentru valauăle de lemn. —
La dorință fiecaruia se trimite cataloage gratuit.

Edificat
la
1888.

Schiller József

Edificat
la
1888.

Atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane

Szeged, Petőfi Sándor sugár-út 11/a.

Primesc spre efectuare pe lângă prețurile cele mai avantajoase:

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane
și oglinzi din
lemn, făcute după plan, în modul cel mai artistic.

Auritori ce se poate spăla pe icoane vechi și noi și
rame de oglinzi. Infrum-
șetări de sculptură, de palate, hotele și cafenele.

Aranjament pentru biserici, pre-
cum

infrumșetări de altare, anvoane, baltisterie, steaguri,
feșnice, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane.

ETTERER ALAJOS

aurar și argintar

Arad, strada Széchenyi nr. 1.

Recomandă în atențiunea onoratului pu-
blic din loc și provincie precum și prestinel
atelierul său lin asortat de aurărie și argin-
tărie. Efectuește tot felul de comande precum
și ori-ce reparări.

Are asortiment de

bijuterii de aur și argint

pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Cu provocare la aceasta publicație să dea
favor de 5%.

INTEMEIAT
LA 1883

Dipl. de onoare
Lovrin 1902 —
Medalia de aur
Timișoara 1891.

Telefon pen-
tru comitat și
oraș nr. 498.

Szubotha

Sándor

pregător de
odăjdii și adju-
turi bisericești

croitorul
teolog episcop
copești din
Cenad, life-
rantul Excel.
Sale episcop.
Dessewffy
din Cenad

TIMIȘOARA-
CETATE

în teologie.

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoților
cât și a aceloră, cari voesc se cumpere pentru biserici capele, sau societăți de
înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci
statue sau altfel de ajustări bisericești

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea adju-
tărilor bisericești.

Pentru liferările mele iau răspunderea. — Servesc bucuros cu catalog bogat
ilustrat.

Portrete artistice

în prețurile cele mai
moderate se pregătesc
în atelierul urma-
.. .. șului lui .. ..

Kossak

fotograf de curte și
.. .. .. cameră .. .. ..

= ARAD =

Strada Weitzer János Nr. 3.

Prăvălie de perii, articole de toaletă și parfumerie.

Perii de haine, de păr, de dinți, de unghii, ect. de toate soiurile. Lustruitoare de odăi, măturii de perii și tot felul de articole de perii de casă și pentru gospodărie. Bureți, articole de piele de cerb pentru curățat. Coșuri de poame, de flori și de voiagiu, în marfă asortimente, etc.

Hegedüs Gyula

Prăvălie de perii, parfumerie,
articole de toalete și frizerie,
ARAD, — ANDRÁSSY-tér 15.

Diferite soiuri de parfumerii veritabile franceze, pudre, creme pentru față, articole de curățatul unghiilor (Garnituri manicule), ape de dinți, prafuri de dinți, săpunuri de spălat, ace de păr-pieptene veritabile de broaște țestoase și de os de elefant, corn și cauciuc, articole de piele și geamantane mici de mână, fine, pentru dame. Articole de oțel de Sollingen sau oțel englezesc.

Articole de tot soiul veritabile franceze și tot felul de articole de gumă, apoi baudage, etc. etc.

Mare asortiment (magazin) de tot felul de articole de frizat.

Covoare de cocus, ștergătoare de picioare de cocus și covoare de baie.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

Iscătuș de edificii, canale și apaducte
Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Pregătește din fier bine bătut: grilaje la fluvii,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scăzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Prima întreprindere de fabricare de sticlă în Seghedin

Diploma de aur la expoziția din H.-M.-Vásárhely, ținută în anul 1904

TELEFON Nr. 488

Medalie de argint la expoziția generală din H.-M.-Vásárhely ținută în anul 1904

SINGER ARMIN

PRĂVĂLIE:

DEPOSIT:

Tisza Lajos-körút 48 • **SZEGED** • Strada Jókai nr. 3

Magazin de sticle în table. ● Magazin de oglinzi în table. Fabrică de sticlă și oglinzi aranjată în electricitate.

Diferite forme de firme pentru medici și avocați.

Sticlerie de lux pentru ferestri de salon și biserici în execuție artistică.

Decorație de mobile în stilul cel mai nou și în toate culorile.

Facerea de galantare la edificii și prăvălie.

Primesc spre tocire vechi oglinzi. Primesc lustruire de sticle și ori ce lucru din branșa mea.

Dacă voești să fii frumoasă

să folosești

crema de lăcrimă a lui Vasváry
ce are efect mare și sigur.

Nu conține materie unsuroasă, e compus din alifii inviolabile. Se poate folosi și ziua! Face să dispară petele, urmele de vărsat, creșelele, arsura de soare și tot felul de morburii de piele.

Face fața albă și curată.

1 flacon de cremă lăcrimă 1 cor.
Prav de păr de lacrimă. cutia 1.20 ..
Sapun de lăcrimă, bucata — 70 ..

Se capătă în farmacia lui

VASVÁRY ELEMÉR
în Hódmezővásárhely.

Nouă mină de marmoră.

Am onoare a aduce la prealabila cunoștință a onoratului public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmoră

unde primesc spre efectuare ori-ce lucru aparținător industriei de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scăzi și scaune pentru măcelărie, întărirea părților prin marmoră, marmoră pentru mese, etc. etc. etc., în cea mai bună calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

Cu stimă: **Binda Angelo.**

P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimaților noștri mușterii, că din cauza măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața Andrassy nr. 20, în palatul Fischer Eliz,

în strada József főherczeg nr. 11

casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

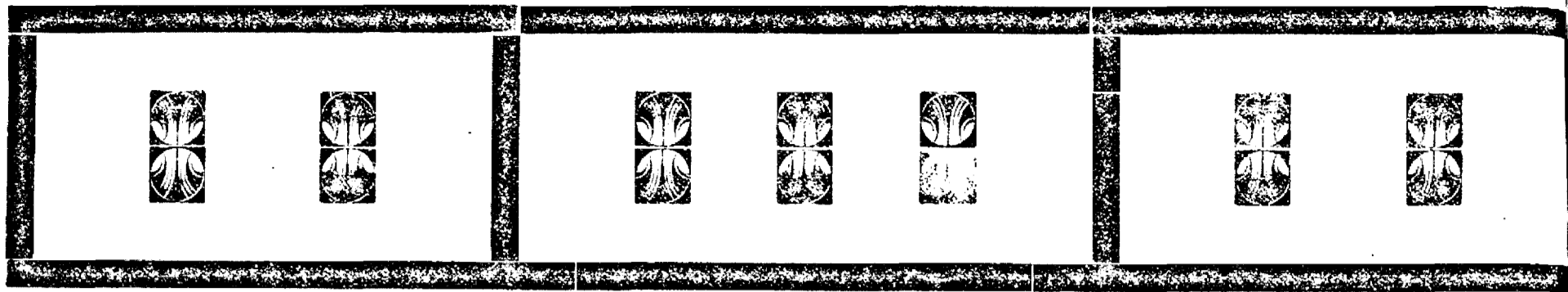
Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin, ca cel de până acum, suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm

cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vânător” — József főherczeg-ut nr. 11.

Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradași

MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

înd scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public

Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile!

Cu planuri servim gratuit.

Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelui
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

Protejarea onor. publice opere:

Az Aradi Bútorkészítő Iparosok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

